

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 11 december 2006*§ 5 Interpellation om våra trängselavgifter (nr 2006:27)*

Anförande nr 1

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det här är ju den första interpellationsdebatten under den nya mandatperioden. Som oppositionspolitiker tycker jag att det känns kul att få framställa en interpellation i ett sådant för Stockholm så viktigt ämne som ändå trängselavgifterna utgör, oavsett vad borgarrådet Söderlund anser om vikten av den här saken.

Jag får tacka för svaret. Det är i alla fall ett i ett avseende tillfredsställande svar, och det är att borgarrådet avser att fullmäktige tydligt kommer att få ta ställning till det system med trängselavgifter som ska återinföras i Stockholm.

Moderaterna har ju svävat ganska mycket på målet i fråga om hur stort stadens intresse av dessa avgifter egentligen är. Så länge det var en polemik inför folkomröstningen tog man tydlig ställning emot trängselavgifter. Sedan det blev ett ja har man varit väldigt otydlig om ifall man anser att detta är ett rent statligt system eller om det är någonting som berör staden.

Det som jag skulle ha velat ha haft svar på, men som jag inte har fått något svar på, är hur borgarrådet Söderlund och Moderaterna anser att det system som ska återinföras ska se ut. Hur föredrar man bland Moderaterna att ett bra trängselavgiftssystem i Stockholm ska se ut?

Med tanke på Mikael Söderlunds ambitioner på det trafikpolitiska området verkar det ändå som att det här med framkomlighet är ett viktigt tema. Jag är säker på att vi miljöpartister kommer att stödja borgarrådet i den delen så länge det handlar om framkomlighet för alla transportslag, och inte bara för biltrafiken, särskilt inte på kollektivtrafikanternas, cyklisternas och de gåendes bekostnad.

Men kommer ni att förorda den bästa trafikstyrningen när det gäller trängselavgifter i Stockholm, alltså en så låg avgift som möjligt för att ändå uppnå en effektiv styrning? Är 15–20 procents minskad biltrafik i rusningstid på de mest belastade vägarna ett rimligt mått på framkomlighet? Eller tänker man sig ett annat mått? Innebär Moderaternas trängselavgiftsmodell ett intäktsmaximerande system, det vill säga att ni vill ta ut mer än vad som behövs för att öka framkomligheten? Vill ni ta ut det maximala för att bekosta en kommande Förbifart? Det hade varit ett intressantare svar på den här frågan.

Anförande nr 3

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Den nya majoriteten tillsammans med resultatet från folkomröstningen om trängselskatt innebär ju en fantastisk möjlighet att fatta en rad viktiga beslut som borde ha fattats i den här staden ungefär när jag föddes. Det har att göra med att man måste acceptera att staden lever. Staden behöver transporter. Vi behöver ha en utbyggd väl fungerande kollektivtrafik som håller tidtabellen, och vi behöver ha möjlighet att köra runt staden, som man kan göra i alla andra svenska kommuner.

Detta tillsammans med det som det folkomröstades om i samband med valet innebär också en möjlighet till finansiering av de viktiga infrastrukturprojekt som behöver genomföras i staden – ofta i strid med Åsa Romson, vill jag påpeka. Det tror jag är en fantastisk möjlighet för Stockholm.

Vår främsta ambition i den majoritet som nu styr är att få spaden i marken för ett antal viktiga projekt för Stockholmsregionen – projekt som borde ha genomförts 1965 när jag föddes och inte nu på 2010-talet. Tyvärr har under historiens skeenden svaga politiker och små marginalpartier skjutit upp dessa viktiga beslut under lång tid, men nu kommer vi förhoppningsvis att kunna fatta dem.

Jag kan i dag inte svara exakt på frågan om avgiftsuttag och teknik. Vi måste ju avvakta riksdagens beslut och regeringens proposition i ärendet. Sedan ska vi med största glädje ta oss an de följdbeslut som krävs.

Det är en alldeles riktig iakttagelse som Åsa Romson har gjort. Vi vill ta ut avgifter för att finansiera en ny infrastruktur i Stockholm. Åsa Romson vill ha en köskatt. Det är väl lika bra att vara tydlig med det. Det finns en skillnad. Vi vet ju att dina drömmar går i uppfyllelse varje gång som Essingeleden stängs av och det händer en stor olycka i Stockholm. Då blir det som Miljöpartiet vill ha det, nämligen timslånga köer. Det är ju det som är er politik. Och vi har en annan politik.

Folkomröstningens resultat innebär att vi har en delfinansiering för vår politik, och den kommer vi att använda de pengarna till. Självklart är det så, och jag tror att 70–85 procent av stockholmarna kommer att vara nöjda med den politiken. Sedan finns det 10 procent som röstar på Åsa Romson, och de kommer inte att vara nöjda med den politiken.

Anförande nr 4

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Jag trodde i min enfald att vi äntligen skulle få diskutera trängselavgifter och att det nytillträdde trafikborgarrådet hade läst på lite mer när det gäller den internationella forskningen. Han kunde väl ändå börja erkänna att den är väldigt tydlig beträffande vad som ger mer och mindre köer i städer. Det är trafikmängden som påverkar köerna.

Om Mikael Söderlund tror att han genom att bygga både Förbifarten och Österleden kommer att minska köerna i staden, då tror jag att han får svårt att förklara det för sina barn och barnbarn med tanke på de miljöproblem som kommer att finnas i staden. Jag vet att Mikael Söderlund med flera ändå är anhängare av en levande och en god livsmiljö även inne i stan.

Delar av min interpellation handlade om dina löften, Mikael, om bättre miljö i staden. Vi vet att trängselavgifterna hade en väldigt tydlig effekt när det gällde att minska luftföroreningarna inne i stan. Det var en av de effekter som mest debatterades inför folkomröstningen och som gjorde att jättemånga människor som annars brukade säga ”ja, men det här med avgifter är inte bra, och jag vill inte betala för någonting som är gratis” i stället sade att ”det här slår mot mig personligen, och jag kommer att få betala lite, men jag tycker att det är okej, så jag kommer att rösta ja därför att jag tycker att det är viktigt att mina barn, mina grannars barn och mina grannars grannars barn ska kunna leva i en stad utan en luftmiljö som är förstörd”.

Min fråga, Mikael Söderlund, var egentligen: Kan du här ge några löften om att vi får en bättre miljö inne i stan med tanke på trafikens effekter? Det hänger ju ihop. Om du bara vill att trängselavgifterna ska finansiera Förbifarten och Österleden – vilket förvisso skulle ta väldigt många år, ungefär 50 år kanske – hur går det då med miljön i innerstaden? Kommer den att bli bättre på malmarna för de barn som bor där? Eller kommer den ökade bilismen att göra det omöjligt att få en barnvänlig stad i framtiden? Det är en moralisk plikt även för ett trafikborgarråd att förklara det och inte överlåta den frågan på ett miljöborgarråd.

Anförande nr 5

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, Mikael, jag tycker att du på ett lite arrogant sätt trollar bort frågorna. Du säger att det viktiga är att få spaden i marken och sätta i gång en massa stora projekt. Det var faktiskt inte det stockholmarna röstade för, utan de röstade för att man skulle starta de anläggningar som redan finns och som inte kräver nya, stora byggnationer. Och jag undrar hur lång tid detta kommer att ta.

Du säger att det ska utredas färdigt. Jag tror att du har ganska goda kontakter med regeringen, så du borde kunna ana dig till en tidplan, för det vore ganska viktigt för stockholmarna att få veta det.

Ju längre tiden går, desto större framstår ju ert valsvek. Vi vet att det var en majoritet som röstade för den text som fanns på valsedlarna. Den innebar ett ja till trängselavgifterna såsom de var utformade under Stockholmsförsöket och att pengarna skulle gå till kollektivtrafiken.

Om ni vill ta en framtida diskussion om omfördelning av pengarna är ju inte det något hinder för att man sätter i gång med trängselavgifterna så snart som möjligt. Jag tror aldrig att ni kommer undan den svekdebatten om ni inte så snart som möjligt fortsätter med det Stockholmsförsök som en majoritet ändå röstade för. Stockholmarna vet – i motsats till dig tydligen – att det är nödvändigt för att få en bättre miljö i Stockholm på sikt.

Anförande nr 6

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Jag tycker att det är så tröttsamt när fullmäktigeledamöter går upp och recenserar andra fullmäktigeledamöter. Jag tycker inte alls att jag var arrogant. Jag hade inte någon som helst ambition att vara det. Jag konstaterade bara att man har haft en folkomröstning. Vi har sagt att vi ska respektera resultatet. Jag blir jätteförvånad när jag hör Ann Mari Engel prata om

löftessvek. Vi säger ju att vi kommer att följa riksdagens beslut. Stockholm får fortsätta att ha trängselskatt. Den ska återintroduceras under nästa år. Vi kommer att respektera det, och vi kommer att genomföra det projektet. Varför pratar du om valsvek? Det förstår jag inte alls.

Sedan finns det uppenbarligen olika syn på vad man folkomröstade om. Men det har ju varit väldigt känt väldigt länge att den här majoriteten jobbar för att lösa infrastrukturproblemen. Det vill ju inte Ann Mari Engel och Åsa Romson göra. Ni är inte alls intresserade av det, utan ni är intresserade av att det ska vara så hopplöst som möjligt att ta sig fram per bil i närheten av Stockholm och Stockholms län. Det är hela er politik, och den har ni varit konsekventa med i 35 år. Så det är inget konstigt med det.

Men vi har en annan inriktning, och det får ni respektera. Som jag minns stod det mycket riktigt på valsedeln att överskottet skulle återanvändas till investeringar. Då säger ni att pengarna ska användas för kollektivtrafik. Jag utgår ifrån att vi kommer att genomföra stora kollektivtrafiksatsningar under den här mandatperioden. Jag vet att Stockholms läns landsting bara under nästa år har marginal att satsa ytterligare 700 miljoner kronor på investeringar, och till detta kommer andra satsningar. Vi kommer att delta i dem, och vi tycker att det är väldigt viktigt att vi får en kollektivtrafik som avgår i tid och att den byggs ut.

Detta står inte i konflikt med att slutligen lösa infrastrukturproblemen på vägsidan. Det finns en väldigt stor majoritet utanför den här salen som vill att de ska lösas. Därvid skiljer sig Åsa Romson och Ann Mari Engel från folkviljan och den stora majoriteten av stockholmarna, det är jag övertygad om.

Därför kommer vi att föreslå att överskottet från trängselskatten – man har ju valt jordens dyraste system för att ta in trängselskatt – används för återinvestering i infrastruktur. Jag tycker att det är ett riktigt beslut, och jag ser fram emot att fortsatt ta den debatten.

Anförande nr 7

A n n M a r i E n g e l (v): Mikael, du sade någonting om debattstil. När du står och säger att man från vår sida blir glad varje gång det sker en trafikolycka i Stockholm, då tycker jag att du ska fundera lite över *din* debattstil.

Det enda vi vet om vad majoriteten av stockholmarna vill med trafiken är att de vill ha trängselavgifter och att intäkterna från dem ska satsas på kollektivtrafik och vägar. Det är vad vi vet. Sedan kan du spekulera i vad folk tycker.

Du klagar på den trafikpolitik som förts under 35 år. Men du har väl varit med och haft ansvaret åtminstone varannan valperiod. Du vet att det handlar om ganska långsiktiga frågor. Nu har vi en unik möjlighet till en lösning som redan är färdig, att genomföra en snabb minskning av trafiken i Stockholm, och denna minskning skulle då långsiktigt uppgå till 25 procent. Det måste väl ändå vara att föredra framför långsiktiga projekt som det kanske tar ytterligare 35 år att genomföra.

Anförande nr 8

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag ska sammanfatta vad jag tycker att jag har fått ut av det som borgarrådet Söderlund har sagt i den här interpellationsdebatten.

Till att börja med blev jag väldigt förvånad över att du sade att Miljöpartiets politik går ut på att vi vill ha en köskatt. Om det är någon som vill införa köer i den här staden är det ju de som förordar byggnation av stora trafikleder. När Södra länken, som är en jättefin motorväg som kostade jättemycket pengar, färdigställdes ökade trafiken med 15 000 bilar om dygnet. Vi vet att det blir köer i Stockholm om man bygger dessa vägar. Vi vill inte ha de vägarna, men ni tycker att det finns behov av att bygga dem, men jag antar att det är en särskild debatt. Men kalla du vårt system för framkomlighetsavgifter, så får du kalla ditt eget system för köskatter, om de ska gå till köbildning, vilket de gör om man bygger dessa motorvägar!

Borgarrådet pratar så gott om sitt framkomlighetsprojekt. Men det handlar om att justera trafiksignalerna och få bort cyklisterna från huvudgator till bakgator och att bussarna ska köra tillsammans med en massa annan trafik, vilket ger framkomlighet för bilar. Det verkar inte som trängselavgifter ingår i det projektet, trots att den vetenskapliga expertis som hittills har studerat frågan – inte bara i Stockholm, utan i betydligt större europeiska städer – har kommit fram till att det är trängselavgifterna som kommer att få den absolut största betydelsen för framkomligheten i Stockholm.

Jag förnekar inte att viss framkomlighet kan förbättras genom trafiksignaler och annat. Det vore beundransvärt om man gick i gång med ett sådant systematiskt arbete, det tror jag nog att vi alla skulle kunna understödja. Men hur kommer trafikborgarrådet att kunna mäta om hans eget framkomlighetsprojekt gynnar framkomligheten för bilarna mer än vad trängselavgifterna gör? Här hoppas jag på bra mätmetoder och att man använder sig av samma vetenskapliga analysdokument som man använde i försöket med trängselavgifter.

Slutligen konstaterar jag tyvärr att den moderata retoriken när det gäller trängselavgifter – det vill säga att man fortfarande inte vill erkänna att stockholmarna har sagt ja till trängselavgifter, att trängselavgifter är bra för miljön och framkomligheten i Stockholm – innehåller en likgiltighet för trafikens miljöpåverkan. Man uppvisar en nonchalans inför kollektivtrafikens betydelse för Stockholm, och man uppvisar en arrogans för folkomröstningen.

Anförande nr 9

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Jag tycker fortfarande att vi ska vara försiktiga med alla våra recensioner av människor. Jag har aldrig sagt att Vänsterpartiet gillar trafikolyckor. Jag konstaterade bara att när det inträffar en olycka på Essingeleden – alltså när man kolliderade med Essingeleden – så stängdes den av. Miljöpartiet hade aldrig velat bygga Essingeleden.

Det är ju det som är det intressanta här. Det enda skälet till att vi över huvud taget klarar trafiksituationen i Stockholm är att Essingeleden byggdes för snart 40 år sedan. Inte heller den hade Miljöpartiet velat se förverkligad. Jag tycker ändå att man har rätt att skämta lite i talarstolen, att det är ett problem för dem som är så oerhört

övertygade antiinfrastrukturinvesterare att de till och med inte vill ha en ring. Att de problematiserar det ställningstagandet får ju väldiga konsekvenser. Vill man inte ha Norra länken, vill man inte ha Österleden, vill man inte ha Förbifarten, ja, då vill man naturligtvis inte heller ha Essingeleden. Det är väl ändå en logiskt följd av att man alltid är emot nya väginvesteringar i en region där sådana inte har gjorts på väldigt många år och där det är väldigt eftersatt med både underhåll och nyinvesteringar.

Sedan förstår jag fortfarande inte diskussionen om valsveket när det gäller folkomröstningen. Vi respekterar ju folkomröstningsresultatet. Trängselskatt kommer att återinföras, och pengarna kommer att gå till bland annat nya vägar. Att Åsa Romson inte tycker om det har jag full förståelse för. Är man miljöpartist vill man inte ha nya vägar. Men 80 procent av svenska folket och 80 procent av stockholmarna vill ha det. De vill kunna komma fram lättare mellan A och B. De vill kunna ta sig runt huvudstaden utan att tvingas att köra igenom den varje gång. Det tycker jag är en viktig skillnad.

I den meningen företräder ju ni två extrema partier medan jag företräder en väldigt stor grupp som består av socialdemokrater, moderater, folkpartister och andra som inser att vi måste planera för storstad när vi bor i storstad. Och enligt de flesta bedömare ska vi inom 20–25 år bli 2,6 miljoner invånare i den här regionen. Då är det inte särskilt seriöst att i alla sammanhang säga nej till nödvändiga infrastrukturinvesteringar. Därför får vi vara glada över att det är den här majoriteten som styr och inte någon annan majoritet där Vänsterpartiet eller Miljöpartiet har något som helst inflytande. Det tror jag skulle vara förödande för den här regionen.

Anförande nr 10

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, Mikael, det vore ju mer intressant om du kunde prata lite mer om er politik än det som du gissar är vår politik där du inte hamnar särskilt rätt. Vad vi ville veta av dig var ju hur er politik såg ut för en långsiktigt hållbar miljö i Stockholm. Hur kommer ni att hantera frågan, som är beslutad av den här församlingen här i fullmäktige, om att införa trängselavgifter? Men du passar och kan inte ge någon som helst rimlig tidsplan.

Ni har stått här och lovat att ni ska införa trängselavgifterna om det blev ett ja. Det har alla partier i den här salen gjort. Då får du väl stå för det och inte bara passa över frågan till riksdagen och säga att man där kanske kommer med något annat förslag senare.

Jag tror att vi har olika tolkning av vad som är nödvändiga infrastruktursatsningar. Du påstår att vi skulle vara emot sådana, men det är vi inte. Vi anser att trängselavgifterna är en stor satsning liksom stora satsningar på kollektivtrafiken, pendeltågen och Citytunneln. Men det ifrågasätter ni ju hela tiden, för ni har bara en enda prioriterad trafikgrupp, och det är biltrafiken. Det är sorgligt.

§ 6 Interpellation om Stockholm som Fairtrade City (nr 2006:28)

Anförande nr 11

Borgarrådet Axén Olin (m): Fru ordförande! Jag ber att få börja med att hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 12

Borgarrådet Ruwaida (mp): Jag har alltså framställt en interpellation som handlar om varför man från Stockholms sida – den nya majoriteten – inte har velat ta emot det Fairtrade City-diplom som Stockholm har rätt till. Jag har också frågat om hur man kommer att jobba med upphandlingsfrågorna i framtiden.

Stockholm har haft en styrgrupp som har sett över ifall Stockholm lever upp till de kriterier som man ska leva upp till för att vara en Fairtrade City, vilket är någonting väldigt positivt. Vi gör det. Vi har tillräckligt många arbetsplatser som har Fairtrade-produkter och tillräckligt många affärer som säljer rättvisemärkta produkter. Det skulle vara en ära för Stockholm att kunna visa att man är en Fairtrade City. Diplomet är färdigt, men den nya majoriteten vägrar att ta emot det.

Jag vill fråga varför man inte vill ta emot det här tecknet på någonting som är positivt. Eller är det en sorts krigsförklaring mot hela idén med rättvisemärkt? Det kan ju ses som det.

Sedan har jag också en fråga som handlar om upphandlingspolicyn. I Sverige upphandlas det för 400 miljarder kronor varje år. Av dessa upphandlar kommuner varor för 250 miljarder kronor, alltså den stora merparten. Vilka krav man ställer i en upphandling har väldigt stor betydelse för vår utveckling.

I sitt svar säger Kristina Axén Olin att detta är frågor som handlar om vad enskilda kan göra. När det gäller upphandling så är det viktigt att Stockholm självt ska avgöra vilka kriterier som ska ställas. Men då vill jag fråga Kristina Axén Olin: Är det inte en självklarhet att vi på dem som vi köper varor av ställer krav på föreningsfrihet och rätt att organisera sig? Är det inte en självklarhet att ställa kravet att tvångsarbete och barnarbete inte ska förekomma? Är det inte en självklarhet att ställa kravet att det inte ska finnas diskriminering på arbetsplatserna på de företag som man köper varor ifrån? Är det inte också en självklarhet att de förvaltningar som vill ska kunna beställa rättvisemärkta produkter, till exempel kaffe?

Detta är just de upphandlingskrav som vi vill att man ska kunna ställa. Det är ganska självklara krav. Eller menar Kristina Axén Olin att de här kraven är för mycket och att de strider mot någon sorts marknadsekonomi?

Anförande nr 13

Borgarrådet Axén Olin (m): Fru ordförande! Det här är en väldigt intressant interpellation som innehåller många delar som man skulle kunna diskutera länge och väl, och det hoppas jag att jag och Yvonne kommer att göra längre fram.

Interpellationen handlar framför allt om upphandlingar, att staden inte har någon upphandlingspolicy och om vad vi ska ställa för krav i framtiden. Där instämmer jag i Yvones bekymmer över att staden inte har någon uppdaterad upphandlingspolicy, och det beror delvis på att Miljöpartiet, Vänstern och Socialdemokraterna aldrig lyckades ta fram den upphandlingspolicy som utlovades månad efter månad när vi efterfrågade en sådan.

Men nu håller, som sagt var, jag och mina medarbetare på att äntligen ta fram en upphandlingspolicy. Självklart ska staden ha en uppdaterad sådan.

När det sedan gäller vad en upphandlingspolicy ska innehålla är nog snarare min erfarenhet att staden hade för många detaljer i sin gamla upphandlingspolicy, vilket var ett bekymmer. Det var så enormt många saker som skulle styra. När mindre entreprenörer, företag med få anställda, frivilligorganisationer och *non-profit*-organisationer ville vara med i stadens upphandlingar klarade de inte av att uppfylla alla de villkor som ställdes tidigare. Mitt mål är att ta fram en upphandlingspolicy – som jag hoppas kunna lägga fram för fullmäktige efter juledigheten – som begränsar kraven för att möjliggöra för många mindre entreprenörer att vara med.

Det är klart att det är en smaksak vad man ska ha med. Ska man ha med jämställdhetspolicy, alkoholarbete, rättvisemärkta produkter? Det kan vi väl återkomma till när vi har börjat närma oss en mera genomtänkt upphandlingspolicy. Men jag tycker inte att det här är så lätt. Mitt mål har varit att begränsa antalet krav av den typen, även om det inte innebär att vi ska väga in sådant när vi fattar beslut om vem vi ska upphandla av.

Huruvida man ska ställa krav på att staden bara ska inhandla rättvisemärkta produkter, till exempel kaffe, är det en mycket svår fråga. Precis som du vet är vi alla här självklart emot barnarbete och den typen av odemokrati. Samtidigt hamnar man ibland i konflikt. Vill man hjälpa länder i tredje världen genom att öka deras möjligheter att sälja varor eller ska vi göra en markering gentemot länder som vi uppfattar som icke demokratiska? Det är ju enormt svåra etiska frågor där det inte alltid är så lätt att ha en svart eller vit uppfattning, utan man får göra en övervägning vid varje tillfälle.

Men, som sagt var, jag återkommer till fullmäktige med den här diskussionen, för jag tycker att den är viktig, om än svår.

Anförande nr 14

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag måste säga att jag tycker att det är ett ganska vagt svar. Jag har svårt att se att vi i princip ska behöva vara oense om det här. Kraven för Fairtrade City i Sverige är dessutom upprättade tillsammans med stadens upphandlare och jurister. Med svenska mått mätt var vi ganska tidigt ute. Men jag saknar ändå från borgarrådet Axén Olin ett tydligt ställningstagande för rättvis handel.

Jag har respekt för att man vill se upphandlingspolicyn i ett större sammanhang, men det är ju ändå ganska basala saker. Det gäller framför allt varuupphandling med bäring på kolonialvaror, på kaffe, på frukt, på gatsten och den typen av saker. Dessa

krav gynnar ju mindre entreprenörer. Det är inte de stora företagen som United Fruit och Philip Morris som lever upp till dem, utan det är ju självstyrande bönder och kooperativ som gynnas av att vi ställer dessa krav.

Jag skulle vilja ha ett tydligare ställningstagande för rättvis handel.

Anförande nr 15

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Fru ordförande! Jag blev faktiskt inte riktigt klok på vad Kristina Axén Olins budskap var. Det var många ord, men jag fick inte svar på frågan varför man inte tar emot detta diplom som ändå innebär en ära. Vi kan marknadsföra Stockholm med att vi är en Fairtrade City. Det någonting positivt, och det kan underlätta för turister att känna till var man ska handla rättvisemärkta produkter. Det finns många turister som har ett intresse av det. De kanske kommer till Stockholm just på grund av att det är så naturskönt och finns så mycket vatten. De vill gärna ha korrekt information om var man köper rättvisemärkta varor.

Jag fick inget svar på frågan varför vi inte kan ta emot det diplom som vi har fått. De är ju bara att ta emot det, och vi kan hänga upp det här i någon korridor. Det vore åtminstone något.

Sedan förstår jag inte heller ställningstagandet. Jag tycker att Kristina Axén Olin gör detta mera komplicerat än vad det är. Att vi i vår upphandlingspolicy ska tydliggöra att de förvaltningar och stadsdelsnämnder som vill upphandla rättvisemärkta produkter – det kan handla om kaffe eller te – borde få göra det. Det är någonting positivt. Den frågan fick jag inget svar på.

När det gäller föreningsfrihet och rätten att organisera så borde det vara ett ganska självklart krav. Vad är det annars för demokrati? Vad är det för marknadsekonomi om man inte bryr sig om ifall arbetstagarna har rätt att organisera sig? Självklart ska de ha det, precis som arbetsgivare ska ha rätt att göra det. Att tvångsarbete inte ska förekomma är också ett väldigt självklart krav. Den frågan borde jag kunna få svar på här i dag. Jag tycker att frågan om diskriminering på arbetsplatsen och barnarbete är lika självklar, åtminstone när det gäller stadens upphandling.

Men jag blir lite orolig med tanke på det som Kristina Axén Olin säger. Det känns som att det här finns en risk för en förändring av upphandlingspolicyn till det sämre, att man säger att det ställs för många krav. Är det då till exempel antidiskrimineringsklausulerna som är hotade eller kraven på att de bolag som vi upphandlar av ska leva upp till dagens lagstiftning, kraven på en redovisning som visar att man gör det? Är det sådana krav som är för mycket krav? Jag skulle gärna vilja ha lite mer tydliga svar här i dag.

Anförande nr 16

A n n M a r i E n g e l (v): Kristna, jag undrar om majoriteten är riktigt i takt med medborgarna i det här fallet. Det finns en växande medvetenhet bland stockholmarna om att man kan kräva att det som man köper ska vara tillverkat på rättvisa villkor och att det är någonting som i det lilla ändå kan påverka utvecklingen. Det flesta stora företag garanterar i dag att de inte använder sig av barnarbete.

Du skriver i svaret att ett efter vårt styre finns det ett behov att visa på de prioriteringar som majoriteten står för. Jag tycker att det är konstigt att det inte kan vara prioriterat att man kräver rättvisa villkor i tillverkningen av det som staden köper. Vänsterpartiet har ju lagt fram skrivelser i kommunstyrelsen om att man ska ställa de kraven, och det har inarbetats i den upphandlingspolicy som ni nu inte har antagit. Kyrkan i Sverige, till exempel, har ju fattat beslut om att bara köpa rättvisemärkta varor. Vi tycker att det är underligt att Stockholms stad, som köper så mycket varor, inte skulle kunna göra det.

Jag blir lite orolig när du säger att frågor om jämställdhet och rättvisa är en smaksak. Jag tycker nog att de är betydligt viktigare än så. Det är klart att det inte löser alla problem i olika delar av världen om Stockholms stad ställer det kravet i sin upphandling, men det är ett litet och ganska viktigt steg. Den makt som människor kan utöva i de här frågorna är ju en konsumentmakt.

Jag blir lite förvånad över att ni uppenbarligen inte funderar över att ta med det kravet i upphandlingspolicyn. Eller har jag missförstått det? Kommer ni att ta in det i den nya upphandlingspolicyn? Jag hoppas det.

Anförande nr 17

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Nej, Ann Mari Engel, jag sade inte att jämställdhet är en smaksak. Det är självklart att vi ska leva i och verka för ett jämställt samhälle. Jag sade att det är en smaksak vilka av dessa krav som man specifikt ska räkna upp i en upphandlingspolicy eller om det borde vara en självklarhet och inte ens behöva stå med. Vi kanske ska verka för detta på ett annat sätt.

När det gäller upphandlingspolicyn måste jag få återkomma. Det är inte helt lätt att bestämma vilka krav som ska och inte ska skrivas ut och hur man ska förhålla sig till dem. Jag håller med både Yvonne Ruwaida och Ann Mari om att människor blir alltmer medvetna om att vi som konsumenter kan påverka, även om det är i mindre skala. Det är oerhört positivt att alltfler gör det. Det kan vi väl allihop fundera gemensamt över hur man kan göra det ännu mer kraftfullt. Men det likställer jag inte riktigt med vad staden har med för krav i en upphandlingspolicy.

Sedan vill jag säga till Yvonne Ruwaida att när det gäller vad förvaltningar och bolag köper för varor förhindrar vi ju inte på något sätt att de köper rättvisemärkta produkter. Oavsett om det står med i stadens upphandlingspolicy eller inte är det självklart upp till varje förvaltning, enskild person eller bolag att göra som man vill. Så är det inte alls, utan det är mera en fråga om vad som skrivas ut och inte skrivas ut i en upphandlingspolicy.

Anledningen till att staden inte har tagit emot diplommet för Fairtrade City är att det tydligen inte är så enkelt som att det bara innebär att vi redan i dag har förvaltningar och ett visst antal företag som upphandlar minst en rättvisemärkt produkt. Tydligt ingick det också i diplommet att man skulle skriva under att man har med kravet på rättvisemärkta produkter i upphandlingspolicyn. Eftersom vi inte har tagit fram någon sådan har det inte gått att skriva under diplommet. Vi får i så fall återkomma till det när vi har tagit fram en upphandlingspolicy.

Men, som sagt var, jag tror att vi i många delar är överens om det etiska, men sedan tycker jag att frågan är svårare än vad den här debatten delvis ger vid handen. Inte minst kan man titta tillbaka – utan att för den skull nämna vare sig företag eller länder – för att se att Sverige har haft en tidigare historia där man har bojkottat varor eller länder som vi inte tyckt har varit tillräckligt demokratiska. Samtidigt har vi mer eller mindre frångått det och i stället sagt att det kanske är bättre att vara med och försöka påverka inifrån än att ställa sig vid sidan om. Det är klart att det inte är lätt att ta ställning till dessa frågor. Det kan finnas många nyanser i det som vi tycker är det bästa. Men för närvarande har ju Sverige och Stockholm inte den traditionen att vi bojkottar länder, att vi inte tar emot besök från eller inte åker till vissa länder. Vi har valt att försöka påverka demokratin inifrån.

Men det är möjligt att ni från Miljöpartiet och Vänsterpartiet har en annan uppfattning. Jag har i alla fall inte ändrat uppfattning i den delen.

Anförande nr 18

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det enda positiva som jag upplever i diskussionen om upphandlingspolicyn är att finansborgarrådet här är lite mer välvillig inställd till att ställa krav än vad hon var i det skriftliga svaret.

Men jag måste ändå säga att jag blir lite förvånad. Finansborgarrådet frågar: Vilka krav ska man ställa? I mitt arbete med upphandlingsfrågor har jag förstått att de krav som man ska ställa måste finnas med i en upphandlingspolicy eller vid själva upphandlingen. De som jobbar med upphandlingar är väldigt beroende av vilka regler som sätts upp och vilka krav som ställs. Man kan inte säga att kraven finns med av sig själva utan de måste ingå i upphandlingsunderlaget. Vi måste ju ha regler för vilka krav som ska ställas.

När det sedan gäller frågan om diplomaten ska Stockholm vara en modern stad, en framtidsstad, en stad som tar ett etiskt och ekologiskt ansvar. Det enda som krävs är någonting som finansborgarrådet själv säger att hon skulle kunna ställa upp på, nämligen att våra förvaltningar och bolag ska kunna få beställa rättvisemärkta produkter. Det är det enda kravet som vi behöver uppfylla för att få diplomaten. Enligt finansborgarrådet vill hon ju att det ska vara möjligt att införa rätten att ställa rättvisemärkning som ett krav. Det är det enda som krävs, vilket finansborgarrådet sade att hon var med på. Då borde vi bara kunna gå i väg allihop tillsammans och hämta ut diplomaten i morgon. Hon sade ju själv att hon inte ville stoppa någon från att köpa in rättvisemärkta produkter, och det är det kravet som ställs, att man ska kunna ha den rätten. Så då verkar vi ändå vara överens.

Det här blir ju lite grann en diskussion som gäller det förflutna. Frågan är om man vid en upphandling ska kunna ställa krav på föreningsfrihet, rätt att organisera sig, inget tvångsarbete, inget barnarbete och ingen diskriminering på arbetsplatser. I andra steget handlar det om hur mycket resurser man lägger på uppföljning. Men att vi i ett första skede ställer dessa krav vid upphandlingar borde absolut inte vara något problem, om nu Stockholm ska vara en modern stad. Jag hoppas verkligen att man funderar över det här och inser att det inte är något problem.

Jag blir lite orolig över antidiskrimineringsklausulerna. Jag hoppas verkligen inte att de står inför att försvinna eller förändras. Det är ett område där Stockholm har varit framåt på, och det arbetet borde man vidareutveckla och inte ta några steg tillbaka.

Men jag uppmanar finansborgarrådet att ta ut det här diplommet. Gör det så snart som möjligt och se det som en start för att jobba för ett mer hållbart Stockholm som tar ansvar för rättvisa!

Anförande nr 19

A n n M a r i E n g e l (v): Kristina, du frågade hur vi såg på detta med bojkott. Jag och många med mig är väldigt stolta över den antiapartheidbojkott mot Sydafrika som vi deltog i under många år. Den hade en rätt så stor effekt.

Men det här handlar ju om motsatsen till bojkott. Det handlar om att välja vissa varor från ställen där man vet att de produceras på ett demokratiskt och bra sätt, ofta från småföretag och små kooperativ runtom i världen.

Det är precis på samma sätt som när folk valde att inte köpa blekt papper. De valde så aktivt att det papperet snart försvann ur handeln. Det kallar inte jag för en bojkott. I så fall kan man säga att man bojkottar barnarbete, men det tror jag att vi är överens om. Det här innebär ju motsatsen, ett aktivt konsumentval. Och det är det som vi skulle vilja att Stockholms stad gjorde.

Anförande nr 20

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Vi får väl återkomma till den här diskussionen. Yvonne Ruwaida och jag har inte fått riktigt samma information om vad som gäller angående diplommet. Jag har förstått att det inte bara handlar om rätten att köpa rättvisemärkta varor, utan det ställs alltså ett krav på att allt som staden upphandlar ska vara rättvisemärkt, och det är en väldigt stor skillnad. Men vi kan väl återkomma i den delen, så ska jag titta på det.

Apropå detta med upphandlingar träffade jag många frivilligorganisationer på den tiden som jag var socialborgarråd. De jobbade med uppsökande arbete bland hemlösa och narkomaner. För några år sedan, när det var er majoritet som var på väg att försöka ta fram en upphandlingspolicy, fördes det en diskussion om huruvida det skulle ställas krav på miljöbilar eller inte vid upphandlingar, vilket man från Miljöpartiet förde fram. Då tänkte jag på dessa frivilligorganisationer, alltifrån Stadsmissionen och Frälsningsarmén till Convictus och andra organisationer som gör ett fantastiskt och ovärderligt arbete och som jag verkligen vill ha med i den verksamheten. Men inte har de råd att köpa några nya miljöbilar. Många gånger var det nästintill söderrostiga gamla volvobilar – man var förvånad över att de över huvud taget rullade – som de använde i sitt arbete.

Skulle man alltid ställa krav på till exempel miljöbilar i stadens upphandlingar, då skulle dessa organisationer aldrig kunna ta hem en enda upphandling. Är det så vi vill ha det, eller vill vi möjliggöra för sådana organisationer att vara med i upphandlingar och på det viset få bättre ekonomiska villkor? Väljer vi att vara för rigida i vår upphandlingspolicy i ett första skede så att vi slår ut dessa organisationer? Är det

kanske bättre att inte ställa alla krav direkt vid upphandlingen, utan väga in det som är viktigt när vi sedan väljer att godta en eller annan?

Det är naturligtvis svåra frågor, men jag lutar nog snarast åt det senare för att möjliggöra för alla aktörer, inte minst på det sociala området, att delta i stadens upphandlingar. Men vi får återkomma till det längre fram när vi har en upphandlingspolicy som vi kan fatta beslut om.

§ 7 Interpellation om fosterhemsplacerade barn och unga (nr 2006:29)

Anförande nr 21

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag hänvisar till det skriftliga svar som delades ut häromdagen.

Anförande nr 22

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag tackar för svaret och är ganska nöjd med det. Det pågår ju en utredning vid socialroteln om familjevårdens utveckling. Det pågår också en större utredning om den lagstadgade arbetsplanen, den som kallas *Källan till en chans*, SOU 2005:81.

Interpellationen grundar sig på Familjevårdsrapport 2005. Där framkom det vissa brister, bland annat att familjevårdsplacerade barn inte fick besök av en socialsekreterare var sjätte månad. Det är oacceptabelt, vilket också du som socialborgarråd instämmer i.

Jag har dock en fråga om den arbetsplan som alltid ska upprättas. I svaret står det att en arbetsplan ska upprättas för varje barn och dess föräldrar, men att det inte görs i tillräcklig utsträckning. Vidare står det: "För att förmå ansvariga handläggare att i ökad omfattning skriva detaljerade arbetsplaner (både för barnet och för föräldrarna), är det viktigt att öka kunskapen om innehållet i riktlinjerna och även från politikens sida slå fast riktlinjerna – – –". Är det inte självklart att en arbetsplan ska upprättas vid varje omhändertagande? Huvudregeln i riktlinjerna är att det ska upprättas en sådan och att såväl föräldrar som utsatta barn ska omfattas av den?

Så min fråga är: Var ligger det yttersta ansvaret för att en adekvat arbetsplan upprättas, hos handläggande socialsekreterare eller hos politikerna i den sociala delegationen i stadsdelen?

Anförande nr 23

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Naturligtvis är det så att ansvaret ytterst ligger hos de politiska beslutsfattarna. Formuleringen var kanske inte idealisk på den punkten.

Jag tycker att det är bra den här frågan kommer upp på allvar. De här sakerna diskuteras faktiskt trots allt ganska sällan. Jag tycker att du lyfter fram frågorna på ett bra sätt, och jag hoppas att jag har lyckats förklara ungefär vad vi i staden borde göra.

Samtidigt vill jag passa på att påpeka att detta är en del av en större problematik. Under de senaste åren har det kommit åtskilligt med ny forskning när det gäller fosterhemsplacerade barns situation på lång sikt. Det har också kommit en snarlik forskning om adopterade barn.

Det var intressant när IM, alltså Institutet för metodutveckling vid Socialstyrelsen, publicerade sin första rapport om internationellt adopterade barn. Den väckte ett ramaskri eftersom man kom fram till att det fanns en betydlig överrisk för psykisk ohälsa, självmord och många andra saker. Sedan publicerade man forskningsrapporten som handlade om fosterhemsplacerade barn. Där kom fram att det fanns väsentligt större risker för i stort sett allting, men den möttes med en total tystnad – som forskaren påpekade: Ingen trodde någonting annat. Så illa är det.

Det finns en sorts okunnighet om vad vi egentligen gör med de barn som vi tar hand om. Å ena sidan blir väldigt många barn i vissa åldersgrupper föremål för formaliserade socialtjänstutredningar. Ibland rör det sig om väldigt många barn i vissa grupper som blir det. Och vi vet hur det går för den grupp barn som blir föremål för placeringar på institutioner, och det går ganska illa. Men däremellan vet vi väldigt lite. Vi vet inte ens om vi agerar för ofta eller för sällan. Man kan misstänka att vi i allmänhet agerar för sent, men vi vet inte när vi skulle ha gjort det tidigare. Så det här rymmer ett mörkertal i ordets bokstavliga mening.

Den fråga som har engagerat mig mest under de senaste veckorna – inte minst för att en utredning just har kommit med sitt betänkande – är frågan om att permanenta vårdnadsförflyttningarna. Det är egentligen en fortsättning av allt detta. I återkommande uppföljningar ska man förr eller senare ställa sig frågan om ifall vårdnaden ska förflyttas permanent. Inte ens detta görs trots att det finns lagstiftning om det.

Så jag instämmer i din grundfrågeställning. Vi har en lagstiftning som vi inte följer, och vi vet inte ens om den lagstiftning som vi har är korrekt.

§ 9 Interpellation om Tegelhuset i Fatbursparken (nr 2006:33)

Anförande nr 24

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 25

J a n V a l e s k o g (s): Jag får tacka för svaret. Det innehöll inte så mycket nytt. Jag noterar dock att det finns ett grundläggande faktafel i det, och jag ska nämna det inledningsvis. Det står angående hyresavtalet att staden förlorar 50 000 kronor per år fram till 2028. I verkligheten skulle det här avtalet normalt sett kosta 300 000–400 000 kronor per år för hyresgästen minus de kostnader som vederbörande har haft för upprustningen av fastigheten. Det belopp som staden har förhandlat om att friköpa fastigheten för är också ett helt annat, vilket visar på att siffran i svaret bygger på något slags missförstånd.

Den här frågan berör tre olika principer som jag tror att inte alla riktigt inser vidden av. Det första frågan som de som har läst handlingarna och följt det här ärendet ställer sig är: Vilka rättigheter har en enskild politiker – borgarråd eller inte – att lova bort stadens fastigheter eller som i det här fallet parkmark?

Jag är själv aktiv politiker, så jag har förståelse för att man kan lova att arbeta för olika saker, försöka att genomföra det ena och andra och föra en offentlig debatt. Men därifrån till att utfärda ett löfte om att detta ska ordnas är det ganska långt. I detta fall har fyra olika nämnder – stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden, saluhalls- och fastighetsnämnden samt stadsdelsnämnden – sagt nej till den detaljplaneändring som skulle innebära att marken skulle säljas. Även en väg skulle ingå i fastigheten i Fatbursparken, mitt i centrala Stockholm.

Den andra frågan rör detaljplanen som sådan. Det finns alltså en ny detaljplan som uppfyller hyresgästens önskemål om angöring till fastigheten, vilken såvitt jag förstår fungerar mycket väl. Alla i samrådet var nöjda, närboende, länsstyrelsen och även stadens politiker i dessa nämnder. Också de borgerliga tyckte – eftersom man såg till Citybanans intressen – att det kunde innebära problem att ändra detaljplanen.

Men om man nu ska göra en ytterligare detaljplaneändring undrar jag varför, om det nu fungerar och alla är nöjda. Jo, det innebär att man ska avstycka och sälja alltihop. Hyresgästen har nu fått en så kraftig subvention som grovt kan uppskattas till omkring 15 miljoner kronor för hela hyresperioden. Visserligen har han själv lagt ned ett antal miljoner för upprustning av fastigheten, men nu ska den säljas – som nu föreslås till saluhalls- och fastighetsnämndens möte på torsdag – för 1,2 miljoner samtidigt som man vet att vederbörande omgående kan sälja fastigheten för 25–30 miljoner.

Vad är poängen med detta? Är det de löften som sägs ha uttalats? Jag betvivlar verkligen att de har formulerats som riktiga löften, för det verkar konstigt om en politiker lovar det. Men om det nu uppfattas som löften medför de ju stora kostnader. Om staden gör en detaljplaneändring och säljer fastigheten för de pengarna visar det på

vilken kapitalöverföring som det handlar om. Det är en fullständigt orimlig hantering av detta ärende.

Eftersom detaljplanen nyligen har ändrats måste enligt plan- och byggnämnden förutsättningarna ha ändrats påtagligt för att man ska få göra en ny ändring inom fem år. Vad ska den påtagliga förändringen vara? Jo, att några politiker anses att i trevligt sällskap ha sagt att hyresgästen ska få köpa fastigheten och avstycka den och att han ska få en egen väg i Fatbursparken. Är det skäl nog?

Det kanske allvarligaste i det här sammanhanget – förutom de moraliska frågorna och hur fast egendom, avtal och annat hanteras, där man kan rikta kritik till alla politiska partier – är konflikten med Citybanan. Etableringsytan kommer att ligga här när Citybanan byggs. Jag hoppas att de interna konvulsionerna som finns inom Moderaterna inte spökar också i det här ärendet, att de som inte vill ha Citybanan ser detta som ett mindre problem. De som vill ha Citybanan ser det som ett problem att det tillkommer ytterligare en sakägare som ska förhandla med Banverket och ställa sina krav. Citybanan ska gå här. Det finns ingen som helst anledning att staden avhänder sig den marken under etableringstiden.

Det var de kommentarer som jag hade så här långt.

Anförande nr 26

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Man kan ha många olika åsikter om hur det här ärendet har hanterats genom åren. Men jag tänkte inte gå in på det just nu, utan jag konstaterar bara att här har vi en situation där olika majoriteter har gett samma löfte till en enskild person, en företagare. I anständighetens namn ska vi nu slutföra den här affären. Det är därför som jag på fastighetsnämndens möte på torsdag kommer att se till att vi fattar ett beslut om att sälja den här fastigheten till företagaren. Jag tycker att det är det enda rimliga sättet att hantera den här frågan som är så oerhört misskött från alla håll och kanter.

Jag tycker faktiskt att det är en skam att man från politiskt håll betar sig på det här sättet gentemot en företagare. Därför är mitt svar till Jan Valeskog: Vi kommer att sälja fastigheten till företagaren.

Anförande nr 27

A n n i k a B i l l s t r ö m (s): Fru ordförande! Jag vill säga till Ulla Hamilton att jag har följt den här frågan i 17 år. Jag tycker att du har skrivit ett väldigt bra och korrekt svar på interpellationen. Jag delar din uppfattning helt och fullt. Precis som Ulla Hamilton sade borde egentligen alla skämmas just därför att det har givits löften från samtliga partier. Staden har inte skött sina åtaganden gentemot den här personen. Jag ville bara framföra detta.

Anförande nr 28

J a n V a l e s k o g (s): Som jag sade tidigare är det här principiellt oerhört intressant. Jag har faktiskt stor respekt för att enskilda politiker, liksom man har kunnat se exempel på att journalister på olika ställen känt stor sympati när de sett en

person som lagt ned sin själ, byggt om, grävt, jobbat och slitit. Det kan vi alla göra om vi ser någon som bygger om ett helt hus eller en lägenhet. Man kan känna stor sympati för det arbetet. Men därifrån till att inte göra en nykter, saklig bedömning av hur stora subventioner som är rimligt att ge ...

Han har alltså haft subventioner på 300 000–400 000 kronor per månad under nästan 30 års tid. Han har fått en ersättning på 4 ½ miljon efter ombyggnationen av Södra station. Det är stora belopp. Sedan har han självklart lagt ned en hel del jobb och en del pengar. Men han slapp också yttre underhåll. Det står staden för sedan alla år, 50 000 kronor per år. Det är mycket kraftiga subventioner.

Det är många som är ansvariga för detta. Det är ett faktum. Det får vi förhålla oss till. Det finns inte så mycket att göra åt. Men när detta känslöengagemang fortsätter så att man tycker att man ska fortsätta misstagen, att man ska sälja marken och göra ytterligare en detaljplan så att det går att avstycka en egen väg mitt i Fatbursparken, hör ni inte hur absurt det låter? Allt för att ett antal politiker sägs ha lovat detta. Man kan inte lova detta. Man kan säga att man jobbar för det, och ibland lyckas man med saker, ibland inte. I det här fallet har man misslyckats. Fyra nämnder har sagt nej. Det är en betydande majoritet. Även de borgerliga har, som jag nämnde, haft sina reservationer utifrån Citybanans intressen, vilket jag tycker är förståndigt.

Nu skulle då en ny detaljplan antas, vilket, som har sagts, knappast kommer att vara möjligt före 2009, om det inte finns speciella skäl efter fem år, som PBL säger. De här förutsättningarna har inte ändrats påtagligt, mig veterligt. Och, som sagt, Citybanan har vi också ett ansvar för. Oavsett om han kvarstår som hyresgäst eller inte kommer möjligheten till ersättning att finnas i det läge då Citybanan byggs. Men ska man sälja marken blir det ju en ny sakägare med de problem det innebär. Varför ska vi ställa till det för Citybanan och Banverket, med öppna ögon dessutom?

Nu har vi en detaljplan som fungerar med angöring och alltihop. Han har ett suveränt avtal som vilken krögare som helst i staden skulle vara grundligt avundsjuk på. 280 kvadratmeter restaurang, 60 kvadratmeter bostad betalar han i dag 1 300 kronor per månad för, 15 000 kronor per år. Vem som helst skulle vilja byta. Det finns väl någon rim och reson. Att man ska fortsätta misstagen förstår jag inte.

Anförande nr 29

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande, fullmäktige! Jan Valeskog och jag har uppenbarligen olika uppfattningar om hur pass bindande löften från flera olika majoriteter kan vara gentemot de sittande politikerna. Jag har redan tidigare konstaterat att det här är ett dåligt hanterat ärende. Den ersättning som Jan Valeskog nämnde var hans egna partikamrater med och betalade ut. Jag har också en historia på min sida kring detta.

Nu har vi återigen en situation med löften från båda hållen om att den här fastigheten ska säljas, och jag tycker att det utifrån den historik som finns faktiskt finns anledning att göra ett avslut i den här frågan. Det kommer vi att göra i nämnden på torsdag.

Anförande nr 30

J a n V a l e s k o g (s): Jag har förstått att man kommer att fatta det här beslutet. Det kommer naturligtvis inte att vara en lösning på problemet. Det kommer tyvärr att bli en lång följetong. Den dåliga historien som jag håller med Ulla Hamilton om finns i det här ärendet kommer att bli ännu längre. I värsta fall står också Ulla Hamiltons namn med i den räkka av namn som krånglar till den här historien. Jag tror att det kommer att bli, och det har det varit tidigare har jag förstått, överklaganden och bråk lokalt när man ska börja sälja ut parkmark i Stockholms innerstad och göra en enskild väg mitt i Fatbursparken. Det kommer naturligtvis många reaktioner.

Det kommer rimligtvis också att bli väldigt starka reaktioner från länsstyrelsen och andra som ska hantera en sådan här detaljplaneändring. Moderaterna säger gärna i olika sammanhang att med en moderat landshövding kommer allt att bli tillåtet plötsligt. Men det finns lagar och regler även för en sådan. Och PBL är tydlig när det gäller just att kunna göra ändringar på så här kort tid.

Jag tycker att ni bör tänka efter. Framför allt blir det en fråga i stadsbyggnadsnämnden som blir synnerligen delikat. Man kan inte säga att det här är en lösning. Det kanske är en lösning för Ulla Hamilton, men huvudvärken kommer snart till Mikael Söderlund, och det tycker jag nästan är lite grymt.

*§ 13 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Fixartjänster*

Anförande nr 31

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Ordförande! Ewa Samuelsson, jag skulle vilja fråga dig om de här fixartjänsterna. Jag läste nämligen i DN att du tycker att det ska kosta 185 kronor i timmen för den gamla som vill ha den här hjälpen. Jag har faktiskt två frågor, men jag gör om dem till ett påstående och en fråga.

Fallolyckor är oerhört allvarliga och väldigt vanliga när det gäller våra äldre. Jag tror att fixartjänsterna har räddat ganska många gamla från fall. Jag vet till exempel en gammal dam, hon är 86 år, som fick sin nattlampa fastsatt i väggen. Den ordinarie hemtjänsten tryckte bara in den i murbruket så att den hotade att ramla ned i huvudet på henne hela tiden tills den här fixarsnubben kom. Då säger du att alla ur rättvisesynpunkt ska betala 185 kronor i timmen. Rättvisa är ju väldigt bra, men då undrar jag hur det kommer att bli om man vill ha en glödlampa iskruvad i taket. Ska man betala 185 kronor för det eller kommer den gamla, fattiga att sitta i totalt mörker därför att alla taklamporna ska bytas på en gång när fixarjocken ändå är där? Eller faller man därför att man försöker byta den här lampan som man alltid har gjort i hela sitt liv? Det är väldigt svårt att övertyga de gamla om att en fixartjänst är bra.

Mitt påstående är dels att du lägger dig i stadsdelsnämndernas ansvarsområde, dels att det verkar som om det här inte alls ska ingå i den ordinarie avgiften för hemtjänst utan betalas separat. Då är min fråga till dig, Ewa: Varför i hela friden börjar du som äldreomsorgsborgarråd med en så kraftfull försämring, särskilt för de pensionärer som har det som allra sämst ekonomiskt, i stället för att säga att fixartjänsten borde vara avgiftsfri därför att vi då sparar utgifter som uppstår vid fall.

Anförande nr 32

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Tack, Catharina, för att du ställde frågan. Jag får den från många håll, och det är bra när man får upprepa saker och ting som är viktiga. Det finns inte någon som inte tycker att fixartjänster är viktiga. Jag skulle själv önska att jag hade en fixare att ringa till när det är grejer som snabbt behöver sättas upp och jag själv är klantig och inte bra på att hantera hammare och annat.

Men det som hände i våras var att ni i vänstermajoriteten tyckte att det var okej att man behandlade pensionärer olika. I en stadsdel har man ingen fixartjänst. I en annan stadsdel kan man vara 65 år och få fixartjänst och i en tredje kan man vara 75 år och få fixartjänst. Det ser alltså väldigt olika ut. Det tycker jag är fel. Jag tycker att vi måste se lika på pensionärskollektivet.

Socialdemokraterna slog fast en ny lag den 1 juli i år där man sade att det är okej att kommunen erbjuder fixartjänster – det var det inte tidigare – och att man får göra det till en kostnad som vi i äldreberedningen har föreslagit i ett ärende som kommer fram till kommunfullmäktige så småningom. Det är alltså inte färdigt ännu. Det ska

beredas ytterligare. Och naturligtvis kommer diskussionen upp, precis som du tar upp här: Ska det vara 185 kronor per timme för alla eller ska man titta efter bärighet, precis som man gör när det gäller hemtjänsten? Det ärendet är inte klart utan det tittar vi på.

Anförande nr 33

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Nu är det så, Ewa, att det inte handlar om klantighet när det gäller de äldre. Det handlar om att man är gammal, skör, skröplig, darrar och ramlar ned från stolen som man sätter fram för att ta sig upp till taklampan. Det handlar inte heller om att rättvisa botas genom att man låter gamla betala 185 kronor i timmen för att skruva i en glödlampa som kostar ungefär 6:50 i inköp. Det handlar ju om att om du ville göra en riktigt effektiv start som äldreborgarråd borde du säga: Oj, vilka orättvisor. Det här ska vi se till att alla som har fyllt 65 år får hjälp med, och stadsdelarna bör inte ta betalt för det. Det hade hedrat dig, Ewa.

Anförande nr 34

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Då skulle jag gå steget längre än ditt eget parti föreslog i budgeten. Det var 75 år som gällde där.

Det är inte så att pensionärer är en homogen grupp. Jag talade med en 67-åring i dag som var besviken om det skulle bli ett beslut framöver om en kostnad. Hon tyckte att det var så bra att hon kunde få hjälp med att ta ned julsakerna från vinden. Det är klart att det låter fantastiskt. Men jag är mer bekymrad över den 82-åring som ringde lite senare och hade svagt hjärta och därför behövde hjälp med att ta ned gardinerna i sin våning här på Kungsholmen där det var tre meter till taket. Det är klart att det är större fallrisk i det fallet. Det är det som gör att vi måste vara tydliga. Det måste gälla från en viss ålder.

Som sagt, ärendet är inte färdigberett. Det kommer ett ärende till fullmäktige. Exakt hur det landar får vi se.

Anförande nr 35

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Men, Ewa, borde det inte hedra dig om du här och nu sade ja till fixartjänsterna. Jag bryr mig inte om vad mitt parti sade tidigare. Det här är min uppfattning, och jag utmanar dig, Ewa, i den här frågan. Se till att den som är pensionär, och sätt åldersgränsen vid 65 år, får fixartjänsten avgiftsfritt, att stadsdelarna uppmanas att göra det avgiftsfritt. Jag kan tala om för dig att när man som 63-åring ska ta ned en jullåda från vinden där man har mycket gamla prylar, som jag hade, är det lätt att man snavar i trappen, även om man är 63 år. Att göra det efter 65 år kanske inte alls särskilt lyckat. De kanske också behöver hjälp för att inte ramla. Du kanske borde tala med dina kompisar i landstinget om fallolyckor, Ewa.

Anförande nr 36

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Men återigen, Catharina, är det ingen som har diskuterat att fixartjänsten inte kan vara bra. Det vi diskuterar är hur vi ska erbjuda den tjänsten för att vi ska kunna se till att den verkligen också når dem som behöver den. Då måste det också ingå att titta över bärighet och hur mycket pensionärerna klarar av.

Om du ser till den grupp där de första går i pension nu och det fortsätter några år framöver märker du att det är en helt annan pensionärsgrupp än de som är 82 år i dag. De kommer att ha en annan köpkraft. Därför tror vi att det här ändå kommer att vara ett bra förslag. Dessutom har vi snart ett förslag om att man får göra avdrag för hushållstjänster som man köper. Det här kommer nog att bli bra till slut.

Fråga nr 2. ADHD-elever

Anförande nr 37

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag har en fråga till Lotta Edholm om ADHD-elevens behov av att gå i resursskola och bristen på platser i resursskolorna.

Det var en mamma som framträdde i en förtorstidning och beskrev de stora problem som hennes tolvårige son hade. Han var orolig, rastlös och låg långt efter i skolan. Han hade ADHD. Han hade deltagit i många åtgärdsprogram och han hade fått resurshjälp, men det hjälpte ändå inte. Mamman hoppades att en resursskola skulle hjälpa honom. Men hon sade att det var sonens egen skola som fattade det här beslutet. Lotta Edholm tillfrågades också i den här artikeln. Men du visste inte då – detta var alltså den 7 november – hur besluten om vilka elever som skulle få gå i resursskolan skulle fattas, inte heller om det i fortsättningen blir elevens hemskola som betalar platsen. Utredningen skulle presenteras nu i december.

Kommer det även i fortsättningen att bli ADHD-elevernas hemskola som både fattar beslut och betalar?

Anförande nr 38

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det är en väldigt svår fråga som Eivor Karlsson tar upp. Det viktigaste tycker jag är att först och främst slå fast att barn i behov av särskilt stöd har rätt till stöd, oavsett om det kan äga rum i hemskolan eller om det är inom ramen för S:t Örjan. Sedan är det svårt för mig att uttala mig i det här enskilda fallet, så klart. Då har problemet varit att vilket system man än väljer finns det alltid risk för att någon försöker skjuta kostnaderna ifrån sig. Om det inte är hemskolan som betalar blir S:t Örjan så att säga en fri resurs. Då kommer det att hamna ganska många barn i S:t Örjan som faktiskt inte hör hemma där utan som skulle ha mått bättre av att även fortsatt få sin utbildning i hemskolan.

Det vi har sagt är att den reform som vi nu genomför, att föra över stadsdelsnämndernas ansvar för grundskolan centralt i staden, gör att det är lättare att få en överblick och att skapa ett system som gäller lika för hela staden och där barn inte riskerar att

falla mellan stolarna på samma sätt som i dag när vi i praktiken har 18 olika system för hur vi fördelar resurser.

Den utredning som beskrivs i tidningen kommer att presenteras i början av nästa vecka. Sedan ska det tas fram ett ärende under våren. Överföringen sker inte förrän den 1 juli, så vi kommer att hinna ha många debatter och rätta ut en hel del frågetecknen innan dess.

Anförande nr 39

E i v o r K a r l s s o n (mp): De här barnen är barn som oftast blir mobbade eller också blir de mobbare. Man måste ta hänsyn till att de behöver en annan skolgång än andra elever. När de går i till exempel S:t Örjan får de hjälp av att man har en tydlig gränssättning. De stärker koncentrationsförmågan och får öva sin sociala kompetens i små grupper och sortera intryck i vardagen. Det kan de inte göra i en skola med många elever.

Av artikeln framgick också att omkring ½ procent av Stockholms skolbarn går i resursskola men att behovet är så stort att 1 procent skulle behöva gå där. Folkpartiet talar ibland om hårdare tag i skolan mot mobbare och allt det där, men det är väldigt bra om ni verkligen försöker skilja ut de här eleverna så att inte de på något sätt far illa för att det blir hårdare tag i skolan. De har jättesvårt med sin skolgång.

Jag undrar alltså: Kommer resurserna till resursskolorna att öka?

Anförande nr 40

Borgarrådet E d h o l m (fp): En av poängerna med överflyttningen av ansvaret är naturligtvis att vi ska få ett och samma system över hela staden. Det ska bli likvärdiga villkor. Man ska veta att man kan få ett stöd i sådana här situationer, oavsett i vilken stadsdel man bor. Det har varit ett stort problem.

Om man tittar på S:t Örjans utveckling i andel barn som går där har den minskat under 1990- och 2000-talet. Det är sannolikt en konsekvens av stadsdelsnämndsreformen. Man håller av besparingsskäl hellre barn kvar i den egna stadsdelen. Det här är ett jättestort problem som vi verkligen måste se till att lösa på ett vettigt och bra sätt under det kommande halvåret så att de här eleverna får det stöd de ska ha men också på rätt ställe. Jag tror inte att samtliga föräldrar till barn med ADHD vill att barnen ska gå i S:t Örjans skolor. En hel del av de föräldrarna vill naturligtvis att barnen ska gå kvar i hemskolan men att den kan få sådana resurser att man på hemmaplan kan hjälpa till.

Anförande nr 41

E i v o r K a r l s s o n (mp): Då kommer det inte att fattas några beslut. Utredningen kommer att visa om det är hemskolan som fortfarande ska bestämma vilka som får gå i resursskolor. Om hemskolorna också betalar kanske de inte vill skicka sina elever.

Anförande nr 42

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det kommer naturligtvis att slås fast i ärendet hur man ska se på det här. Ska det vara den enskilda skolan, det gamla stadsdelsnämndsområdet eller en region som fattar beslutet, eller ska beslutet fattas centralt? Det är naturligtvis en konflikt mellan att antingen lägga ut en väldigt stor andel av resurserna direkt på skolorna – då måste de också ta ett stort ansvar – och att ha väldigt stora resurser kvar centralt. Det är den avvägningen som är så viktig att fastställa hur den ska vara. Men jag säger verkligen inte att detta är enkelt. Det är svåra frågor.

Fråga nr 3. Gatustädning

Anförande nr 43

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tror att vi alla är överens om, Mikael Söderberg, att det behövs mycket gatustädning i Stockholm. Det är glädjande att du har uttalat att du vill satsa på det. Inom projektet Ren och vacker har stadsdelarna anställt ett stort antal plusjobbare som hjälper till att plockstäda på gator, torg och i parker. De är ett väldigt uppskattat inslag. I min stadsdel, Katarina-Sofia, har vi tio stycken som går runt och plockar. Det är också en bra signal till medborgarna att här finns människor som plockar upp det de kastar.

Nu ska dels ansvaret för gatustädningen flyttas till trafiknämnden den 1 januari, dels ska plusjobben upphöra. Då undrar jag: Vad händer med de anställda?

Anförande nr 44

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det gläder mig att Ann Mari Engel också har en ambition att staden ska bli renare och snyggare. Det är en del i den nya majoritetens politik att skapa förutsättningar för det.

Centraliseringen i trafiknämnden tror vi blir en av de viktiga åtgärderna för att få ett bättre system för städning. Jag delar Ann Mari Engels uppfattning om en större grad av frivilligt engagemang, att vi också var och en för sig som individer, som stockholmare, faktiskt tänker på hur vi beter oss. Jag tror att jag i något uttalande sade att man faktiskt kan plocka med sig sin fimp, om man hör till gruppen som röker. Man behöver inte slänga den och allt annat som man kastar omkring sig. Det kan man känna ett personligt ansvar för.

Däremot tror jag inte att vi kan bygga vår renhållning i Stockholm på plusjobb. Den ska bygga på riktiga jobb inom staden eller entreprenader naturligtvis. Jag kan faktiskt inte svara exakt på frågan vad som kommer att hända med de plusjobbare som finns ute i stadsdelsnämnderna.

Anförande nr 45

A n n M a r i E n g e l (v): Visst är det bra med frivillighet och att alla måste hjälpas åt, men det är också bra med anställda. Jag tycker att det är lite oroväckande att du som ansvarig inte kan svara på frågan, för de här människorna är naturligtvis

oroliga. Det är många som förut stod väldigt långt från arbetsmarknaden och det har tagit lång tid att komma in. Många har verkligen trivts med de här jobben, folk trivs med dem och pratar mycket med dem. Det är dels de som är anställda i stadsdelarna, dels ett antal som är anställda av Stockholm entreprenad. Jag råder dig att väldigt snart ta itu med att titta på hur de här anställningarna ska kunna övergå till ordinarie jobb, eftersom det är det som är er målsättning. Jag hoppas att ni har avsatt pengar för det i budgeten.

Anförande nr 46

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det är vi som har avsatt mer pengar i budgeten, inte ni, om jag har förstått det rätt. Om det ska vara ett samarbete med Socialdemokraterna till exempel har de inte avsatt sådana pengar. Jag ska naturligtvis ta reda på hur detta förhåller sig. Jag kommer genast att göra det.

Sedan tror jag att ett avgörande skäl till att ni förlorade valet, Ann Mari Engel, var att ni är väldigt uppfyllda av plusjobb och väldigt lite av att skapa riktiga jobb och riktiga anställningar. Vår politik handlar väldigt mycket om det, att alla människor ska känna tryggheten att man har ett permanent jobb att gå till och inte ett plusjobb. Men jag ska absolut, Ann Mari, ta reda på hur det här kommer att hanteras efter årsskiftet för dem som är berörda.

Anförande nr 47

A n n M a r i E n g e l (v): Skillnaden, Mikael, är väl att era riktiga jobb bara finns på papperet medan våra plusjobbare faktiskt går på gatorna och arbetar just nu. Jag tror inte att någon av oss tycker att alla jobb ska vara plusjobb, även om det inte är vår åtgärd. Men för ett antal människor har det varit en väldigt bra lösning. Därför är vi naturligtvis oroliga när de gör ett viktigt arbete och det finansieras på ett sätt som ni nu tar bort.

Jag kan inte se att ni har lagt pengar på det här, för ni har ju också lagt en besparing på gatustädningen. Vi lägger mer pengar än ni gör, eftersom du frågade. Det kan du se om du läser Vänsterpartiets budget. Vi tycker att det här är en väldigt viktig fråga. Men jag hoppas också att du som ansvarigt borgarråd kommer att måna om de här människorna som nu är väldigt oroliga.

Fråga nr 4. Miljöavgifter

Anförande nr 48

A n n i k a B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Infrastrukturminister Åsa Torstensson har meddelat att den borgerliga regeringen kommer att införa någon form av avgifter i Stockholm. De avgifterna ska användas för väginvesteringar. Alla gruppleddare skrev ett brev till den borgerliga regeringen i oktober och bad för det första att man skulle utse en förhandlingsman, för det andra att man skulle följa folkomröstningens resultat i Stockholm. Då är det viktigt att säga att folkomröstningens innehåll just var att Stockholms stads medborgare röstade ja till att pengarna skulle gå både till vägar och till kollektivtrafik.

Min fråga till Kristina Axén Olin är naturligtvis: Vilka åtgärder har du vidtagit och vilken strategi har du för att gå stockholmarna till mötes när det gäller folkomröstningsresultatet?

Anförande nr 49

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, Annika Billström! Som du säkert vet, Annika, eftersom du och jag hade timslånga diskussioner om utformningen av folkomröstningssedeln tycker jag att det var olyckligt hur formuleringen blev till slut. Jag tycker att man delvis lurade stockholmarna, eftersom vi inte äger frågan.

Däremot delar jag i sak din bedömning att vi behöver mer pengar både till kollektivtrafik och till vägar. Min strategi nu är att försöka påverka både regering och riksdag när det gäller att Stockholm behöver citytunnel och ringled men också mer pengar till kollektivtrafik. Det har jag för avsikt att fortsätta göra med den förhandlingsman som regeringen har utsett. Sedan kan vi bara se vad beslutet blir. Det är i alla fall vad jag försöker göra, påverka att vi ska få mer pengar till infrastruktur i alla former till den här regionen, betydligt mer än vi har fått tidigare.

Anförande nr 50

A n n i k a B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Det tycker jag är en självklar uppgift för ett finansborgarråd, att jobba för att få mer pengar till kommunen eller staden. Men min fråga, Kristina, handlar ju om hur vi formulerade brevet till regeringen, där vi sade att hanteringen av frågan ska ske i enlighet med hur invånarna i Stockholms stad har röstat, det vill säga kräva att pengarna ska återföras till regionen och att vi själva har beslutanderätt över dem. Det är då jag ber dig redovisa vad du har vidtagit för aktiva åtgärder. Om du inte har vidtagit några åtgärder, vad har du i ditt ledarskap för strategi för att fullfölja folkomröstningens resultat, det vill säga Stockholms stads medborgares vilja?

Anförande nr 51

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Som du säkert vet, Annika Billström, tänker jag hålla det jag lovar. Därför följer jag också det beslutet till medborgarna och verkar för det som jag har skrivit under i det brevet, nämligen att pengarna ska gå till all möjlig infrastruktur i det här området.

Däremot är du säkert också medveten om att jag har reserverat mig mot utformningen av folkomröstningssedeln, därför att jag anser att ni lurade stockholmarna vid utformningen av den. Ni missledde dem och gav dem en felaktig uppfattning, vilket gör att vi från alla de borgerliga partierna faktiskt reserverade oss till förmån för en annan formulering på folkomröstningssedeln. Möjligen borde du och dina kolleger från s, v och mp fundera på vad folkomröstningsinstitutet får för status i fortsättningen eftersom ni så uppenbart lurade stockholmarna att tro att de äger en fråga som de inte äger. Det tycker jag är ett bekymmer. Men jag kan lova dig och stockholmarna att jag tänker hålla det jag har lovat stockholmarna och verka för att vi ska få mer infrastrukturessatser både när det gäller kollektivtrafik och när det gäller vägar till den här regionen.

Anförande nr 52

A n n i k a B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Statens förhandlingsman är regeringens utsända person. Jag ställde frågan till dig: Vilka åtgärder kommer du att vidta för att majoriteten av stockholmarnas utslag i folkomröstningen ska få genomslag när det gäller införandet av ett permanent trängselavgiftssystem kanske någon gång under nästa år? Vad vidtar du för åtgärder, vad har du för strategi? Är det något du har diskuterat mycket, Kristina, är det ju ledarskapet. Nu får du verkligen visa vilken ledare du är, om du förmår fullfölja stockholmarnas vilja när det gäller att pengarna ska återföras till regionen och att pengarna ska investeras i både kollektivtrafik och vägar. Det är det du och många andra har lovat stockholmarna att genomföra.

Anförande nr 53

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Det är bra, Annika Billström, att du nu tydliggör vad som blev fel med folkomröstningssedeln. Det är just detta som är det viktiga, som jag tror att stockholmarna faktiskt nu först har blivit medvetna om, nämligen att Stockholms stad dessvärre inte äger frågan. Det var den diskussionen du, jag och Åsa Romson med flera hade, huruvida man ska ljuga för stockholmarna och lura i dem i en folkomröstning att vi kan äga frågan om vart pengarna ska gå och hur de ska användas.

Du vet precis som vi att det vi har i dag och kan få i vår är trängselskatter. Trängselavgift kan det bli först 2011, med tanke på riksdagens beslut. Så länge vi har en trängselskatt, det vill säga fram till 2011 minst, äger Stockholms stad över huvudet taget inte frågan om hur pengarna används. Vi kan bara ägna oss åt opinionsbildning och försöka verka för att pengarna går tillbaka till regionen. Men regeringen och riksdagen äger helt och hållet frågan om vart pengarna ska gå.

Som du vet är jag finansborgarråd i Stockholm och sitter inte i regeringen eller riksdagen och kan tyvärr därför inte, till skillnad från Carin Jämtin och andra, påverka frågan om hur pengarna ska användas. Jag kan självklart fortsätta att diskutera, vilket jag gör, och verka för stockholmarna. Men faktum är att det är Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet som har lurat stockholmarna med att det är Stockholms stads invånare som äger frågan om hur pengarna ska användas. Det tycker jag är en tragedi och mycket tråkigt för all demokratisk process framöver.

Fråga nr 5. Båtlinje Hammarby Sjöstad–Nybrokajen

Anförande nr 54

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det verkar som en tanke att jag och Annika Billström hade ställt frågor som hamnade efter varandra i den här diskussionen. Jag tänker inte kommentera den tidigare diskussionen så mycket. Jag tycker att debattörerna fortsatte att ha en dålig debatt här i fullmäktige.

Min fråga till borgarrådet Kristina Axén Olin handlar om båtlinjer. Det har skymtat fram i den borgerliga budgeten att man trots allt är positiv till båtlinjer, fler kollektivtrafikförbindelser på Stockholms inre vatten. Däremot har det tyvärr inte gått att

utläsa något enda konkret resultat av att vi verkligen får båtlinjen. Jag skulle vilja berätta för dig, Kristina Axén Olin, att det vi lyckades med i den rödgröna majoriteten före förra mandatperioden och som faktiskt var i drift under 2006 var en båtlinje från Hammarby Sjöstad till Nybrokajen, alltså samma linje som redan hade körts in några år tidigare under utbyggnaden men då initialt av fastighetsägarna som sedan inte längre kunde stå för hela driften. Då gick markkontoret in och hade en båtlinje där med hjälp av de pengar som fördes tillbaka till Stockholm från trängselavgiftsförsöket.

Avser majoriteten att fullfölja det avtalet och fortsätta låta miljoner från trängselavgiftsförsöket gå till Stockholms kollektivtrafik på vattnet?

Anförande nr 55

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande och Åsa Romson! Jag vet faktiskt inte. Det som hände under trängselskatteförsöket var att 200 miljoner gick tillbaka till den här regionen, 100 miljoner till kollektivtrafik och 100 miljoner till vägar. Det ter sig som ett skämt när man pratar om Citytunneln och annat. Citytunneln är nu faktiskt uppe i 18 miljarder bara den. Vi ska bygga österleder, förbifarter och norra länkar. Vi ska satsa på pendeltågstrafik som fungerar och allt möjligt annat.

Hur mycket trängselskatteförsöket kommer att innebära i pengar som går tillbaka till den här regionen vet ju inte vi i dag. Om det nu blir trängselskatter igen hoppas vi naturligtvis både att det ska bli ett rättvist system och att pengarna ska gå tillbaka till den här regionen. Men vi vet ju inte summorna ännu. Blir det 200 miljoner, som det blev under ert försök, motsvarar det knappt trycksaken för tidtabellen till den där båten.

Vi är väldigt positiva till båttrafik och till utökad kollektivtrafik på vatten. Alla vi stockholmare tror jag älskar vårt vatten, är stolta över det och gärna vill utnyttja det mer. Men hur det ska finansieras och hur mycket av de pengarna som kommer att gå från statliga medel kan inte jag svara på.

Det är också så att vi från staden anser att kollektivtrafik enligt en tidigare överenskommelse med landstinget är landstingets sak att bekosta. Vi har gjort en uppdelning när det gäller äldreomsorg, psykiatri, missbruk, kollektivtrafik och annat. Landstinget betalar kollektivtrafik. Stockholms stad betalar inte kollektivtrafik. Att vi skulle bryta den överenskommelsen nu och betala vissa saker därför att SL inte gör det är möjligen en delvis farlig väg att gå om vi inte vill ta över hela SL-trafiken och därmed begära en skatteväxling från landstinget.

Jag ber att få återkomma när vi tillsammans med förhandlingsmannen vet hur förslaget kommer att se ut och hur mycket pengar det kommer att ge.

Anförande nr 56

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag tror, Kristina, att du missuppfattade min fråga. Jag frågade faktiskt, till skillnad från min tidigare interpellationsdebatt med trafikborgarrådet och det som du diskuterade med Billström, inte om de kommande

avgifterna. Jag tänkte faktiskt bara vara så simpel att jag frågar om det försök vi redan har haft och de 200 miljonerna.

Jag håller med dig. Det är inte jättemycket pengar. Men det var det överskott som vi fick från den korta försöksperioden. Det återgick inte med hälften till vägar och hälften till kollektivtrafik, Kristina. Det återgick med hundra procent till kollektivtrafiken. 180 miljoner gick till säkerhet och kvalitetsförbättringar i SL-trafiken. Det styrdes från SL, och pengarna gick från staten till SL. Enligt det trepartsavtal som redan är undertecknat och godkänt i kommunstyrelsen gick 20 miljoner till staden för ett båttrafikprojekt. Det var på linjen mellan Hammarby Sjöstad och Nybrokajen där ni nu har tagit bort de 165 miljoner som staden skulle investera i biogasbåtar. De här biogasbåtarna skulle börja levereras i slutet av 2007, och då skulle linjen så att säga vara uppkörd med traditionella båtar.

Kommer ni att bryta det avtal som redan är ingånget? Det trodde jag att man av princip inte gjorde.

Anförande nr 57

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag måste tydligen upprepa det jag sade. Vi vet inte det. Ert försök genererade 200 miljoner. Av den totala kostnaden på flera miljarder gick ett par hundra miljoner tillbaka. De pengarna är ju slut, Åsa Romson. Det vet du också.

Vad ett annat införande av biltullar eller trängselskatter kommer att generera vet vi ju inte. Det är sådant som förhandlingsmannen, regeringen och andra tittar närmare på nu. Hur mycket pengar blir det? Hur ska de gå tillbaka? Går det några över huvud taget tillbaka eller går allt till staten? Som du vet är detta en skatt som kommer att gå till staten, därför är vi beroende av att regeringen i så fall väljer att dela med sig av delar av de pengarna så att de kan gå tillbaka till den här regionen. Det är det som är så oansvarigt med hela hanteringen, att ni över huvud taget inte har tagit något ansvar, vare sig för folkomröstningssedelns utformande eller för vad som ska hända i framtiden.

Vi kan i dag inte svara mer än att jag säger att vi är väldigt positiva till kollektivtrafik till sjöss. Men i dag är det landstingets ansvar och det är ur landstingets budget de pengarna har tagits. Så länge man inte gör en skatteväxling är det vår uppfattning att landstinget ska fortsätta göra detta. Hur det blir i framtiden och hur man hittar en lämplig finansiering måste vi få återkomma till.

Anförande nr 58

Å s a R o m s o n (mp): Nu måste det vara något gravt missförstånd här. De pengarna kan inte vara slut. De 20 miljoner som kommunstyrelsen godkände i ett avtal från staten till staden för en båtlinje har ju bara använts för två tre månader högst. Det var en båtturné som vi lyckades få i gång. Vi i den rödgröna majoriteten, som faktiskt inte bara pratade i talarstolen om att vi ville ha fler båtar på Stockholms inre vatten, satte faktiskt båtarna i sjön så att våra stadsdelar som ligger väldigt strandnära och där folk dessutom uppskattar att åka båt till exempel till jobbet på det sättet kan få många nya kontaktpunkter. Vi såg till att folk i praktiken kunde åka. Det

var under markkontoret, en förvaltning som såvitt jag vet kommer att ligga under ditt skön efter nyår. Jag trodde faktiskt att du hade koll på att de här miljonerna åtminstone finns. Som finansborgarråd kan det vara skönt att veta att du har de pengarna kvar. Jag önskar, Kristina, att vi kan återkomma i den här debatten och få höra att de pengarna ska användas till båtar och igenting annat.

Fråga nr 6. Fixartjänst

Anförande nr 59

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter och Ewa Samuelsson! Det finns anledning att återkomma till fixartjänster. Du säger att vi hela tiden pratar om olika åldrar, att det inte varit enhetligt när det gäller den delen. Vi kommer med ett förslag och Socialdemokraterna kommer med ett annat. Jag tror inte att det är det stora hindret för att införa kostnadsfria fixartjänster, inte heller rättvisan, som du pratar om. Vi har redan konstaterat att det här är rättvisa, för alla som behöver har möjlighet att beställa och få hjälp i hemmet.

Du pratar också om att kommande generationer kommer att ha andra behov. Men det här handlar ju om nuet. Vad är det man förebygger i nuet? Jag tycker att det är väldigt viktigt att man tittar närmare på den här frågan, gör en snabb utvärdering och kommer fram till vilka åldrar man ska vända sig till. De erfarenheter som har kommit fram i pressen har, när man har pratat med dem som utövat de här fixartjänsterna, visat mycket tydligt att man tror att det ligger en stor fara i att de försvinner helt och hållet när man nu inför avgifter. Dessutom har ni gått ut tillsammans med tiopunktsprogrammen. Vi vet också att det här är ett sätt att öka tryggheten och hålla kostnaden nere både för landstinget och för kommunen.

Anförande nr 60

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag upprepar återigen att ingen ifrågasätter att det finns ett behov och att det är bra för många äldre. Att fråga dem som utför tjänsterna om de tycker att det är bra kanske inte väger lika tungt som när man frågar de äldre. Jag tror inte att någon som har ett arbete skulle säga att det arbete man utför inte är värt att fortsätta.

Men, återigen, de äldre är ingen homogen grupp, och vi behöver se till de behov som finns hos dem som har allra störst behov. Det gäller över huvud taget inom äldreomsorg, det ansvar jag har, att det alltid måste väga tyngst. Inom den här gruppen ser det olika ut. Därför har jag bett att alla stadsdelsnämnder ska redovisa vilken typ av fixartjänster som folk har efterfrågat och hur mycket som har utförts i de stadsdelar som har fixartjänster för att jag ska få ett underlag inför det ärende som så småningom kommer upp i fullmäktige.

Anförande nr 61

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det är väl alldeles utmärkt, Ewa Samuelsson, att ni gör det. Men fortfarande ser jag det utifrån att man tänker avgiftsbelägga tjänsten så att den inte är gratis. Vi vet att många av de äldre håller

hårt i sin plånbok därför att de har många andra utgifter som pengarna måste räcka till. Jag tror att det samhällsekonomiskt är ovärderligt att vi behåller det här som en kostnadsfri tjänst och att vi också ser på både trygghetsfaktorer och som sagt var de samhällsekonomiska delarna.

Anförande nr 62

Borgarrådet *S a m u e l s s o n* (kd): Ordförande, fullmäktige! Det var bra att du försökte korrigera dig själv. Tjänsten är varken gratis eller kostnadsfri. Den är möjligtvis avgiftsfri. Det är det här som ni alltid pratar om, att saker och ting är gratis, så att människor ska ta till sig att allt som kommunen gör inte kostar någonting. Men vi är alla med och betalar.

Återigen säger jag att vi ska se över differentiering av avgiften. Men det förslag som föreligger innebär att kommunen redan i dag subventionerar avgiften till att vara lika det man betalar för hemtjänst. I annat fall skulle den ligga långt över 200 kronor. Det förslag som förvaltningen har tagit fram, som man tog fram redan i augusti, där man föreslår den här betalningen för tjänsten har legat fram till dess att Äldreberedningen den 24 november fattade beslut om att gå vidare med förslaget att de äldre ska betala som för hemtjänst. Men vi ska se om vi kan få med bärigheten också.

Anförande nr 63

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag ber om ursäkt, Ewa. Det är inte så lätt med begreppen. Jag menar naturligtvis inte att det ska vara gratis. Jag är väl medveten om att det är någonting som vi subventionerar över skatten. Men jag tycker att det här är så otroligt viktigt, för jag tror att vi har igen det ekonomiskt i samhället om vi låter den här tjänsten vara kostnadsfri. Det är alltid så när man pratar om skattemedel att det handlar om vad kostnaden är sammantaget och vad besparingen är. Framför allt handlar det om en trygghetsfaktor, som vi pratade om redan i budgetdebatten, nämligen hur vi ska jobba med förebyggande delar för våra ungdomar och hur vi jobbar förebyggande gentemot våra äldre.

Anförande nr 64

Borgarrådet *S a m u e l s s o n* (kd): Jag har för tillfället inget ytterligare att tillägga utöver det jag hittills har sagt. Vi avvaktar det ärende som ska tas fram.

Fråga nr 7. Stadsdelsnämnderna – medborgarförslag

Anförande nr 65

J a n V a l e s k o g (s): Det handlar om de medborgarförslag som vi har i stadsdelsnämnderna. De flesta stadsdelsnämnderna har de här medborgarförslagen som är väldigt uppskattade och som innebär, det vet de flesta av er, att folk lämnar förslag som berör den egna stadsdelen. Det är en mängd olika frågor. Det kan handla om de mjuka frågorna och det kan handla om de hårda frågorna. En stor andel handlar naturligtvis om trafik och den fysiska miljön. Det funkar oftast så att politikerna avgör om man vill bereda de här frågorna. Man skickar dem för

beredning så att man får ett ärende. Då är oftast syftet att politikerna sak kunna ställa sig bakom förslaget om man tycker att det är bra. Ett konkret exempel är gångbron över Norrtull på Norrmalm. Det är egentligen inte alls en fråga som vi beslutar om men som vi lät få beredd och upp i nämnden. Alla partier ställde sig bakom att bygga bron och den byggdes också i sinom tid. Norrmalm var ju den första stadsdelen som började med medborgarförslag och det fungerar mycket bra.

Det ryktas att möjligheten för stadsdelarna att yttra sig över de frågor man vill kommer att ta slut. Jag undrar om det kommer att bli någon förändring.

Anförande nr 66

Borgarrådet Axén Olin (m): Herr ordförande, fullmäktige! Nej, det hoppas jag verkligen är ett felaktigt rykte. Vi är positiva till medborgarförslag. I likhet med vad vi tycker här i de borgerliga partierna är det också så att regeringen, som du kanske känner till, redan förra veckan tror jag att det var lade fram förslag som snarare stärker möjligheten just för olika politiska församlingar att använda sig av medborgarförslag i den politiska processen.

Det kanske är lite kurios, men vi pratade ju om det i budgetdebatten, att vad jag förstår är den enda nämnd som inte har anammat medborgarförslag Farsta stadsdelsnämnd, där Tomas Rudin, arbetarekommunens sekreterare, har varit ordförande. Det är den enda stadsdelsnämnd som inte har använt sig av detta den gångna mandatperioden när vi var i opposition. Men där har Birgitta Holm och andra meddelat mig att Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna nu kommer att se till att det blir möjlighet till medborgarförslag även i den stadsdelsnämnden i fortsättningen.

Anförande nr 67

Jan Valeskog (s): Det är oerhört glädjande att få detta besked. Ryktet kommer från det dokument som jag har i min hand. Det är stadsdirektören som den 16 november har gått ut till alla förvaltningar. Det är alltså på tjänstemannanivån. Där skriver stadsdirektören under rubriken Medborgarförslag: Medborgarförslag som inkommer till annan nämnd än den som har att fatta beslut i frågan ska efter beslut vid förvaltningen direkt vidarebefordras till den berörda nämnden, det vill säga ingen anmälan behöver ske till den nämnd där förslagen inkommit. Förslagsställaren ska informeras om att ärendet överförts.

Den här texten, som förvaltningarna har fått och som jag utgår från att det sker en rättelse i i enlighet med finansborgarrådets mening här, uppfattar stadsdelsnämnderna som att nu kommer man inte ens att delge de lokala politikerna alla förslag utan skicka dem till berörd nämnd. Som jag berättade innan var själva poängen med medborgarförslagen att en stor del inte berör den egna nämnden men att det finns ett lokalt intresse och engagemang i de frågorna. Då vill man kunna yttra sig över dem. Jag är oerhört glad över att Kristina Axén Olin har samma uppfattning som jag i den här frågan.

Anförande nr 68

Borgarráðet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag kan inte riktigt svara på vad stadsdirektören har menat i detta brev. Däremot kan jag tolka det mer som att det handlar om att medborgarförslagen ska hamna i rätt nämnd, det vill säga om de läggs fram i en nämnd som inte är berörd utan det är en annan nämnd de ska till ska de så snabbt som möjligt skickas dit. Eftersom stadsdirektören inte är här kan jag inte fråga henne just nu, men jag ska fråga henne så fort jag bara kan.

Det är, som sagt var, ett missförstånd att vi från den borgerliga majoriteten inte tycker att det är positivt med medborgarförslag. Tvärtom har den borgerliga regeringen så sent som häromdagen beslutat att snarare utsträcka möjligheten till medborgarförslag på olika sätt. Självklart ska vi se positivt på alla former av demokratiska processer som gör att medborgarna blir mer delaktiga i de politiska besluten.

Anförande nr 69

J a n V a l e s k o g (s): Jag vet inte om jag var otydlig i min frågeställning, men medborgarförslagen som tas upp lokalt i dag kan också diskuteras lokalt med frågeställaren. Sedan går de naturligtvis till berörd nämnd. Poängen med det system vi har haft är att politikerna lokalt kan ställa sig bakom det här förslaget som får en extra tyngd och det blir ett extra engagemang i frågan. Sedan går det naturligtvis vidare till berörd förvaltning och nämnd.

Det förslag som stadsdirektören uppenbarligen har skickat ut innebär ju något helt annat. Alla förslag som inte berör stadsdelsnämnderna går vidare direkt som vanlig skrivelse, inte som ett medborgarförslag utan som vilket brev som helst till annan förvaltning. Då har hela idén med medborgarförslag fallit ihop, för personen i fråga ska ju kunna berätta om det på ett öppet möte. De enda som har öppna möten är som ni vet stadsdelsnämnderna.

Men jag hoppas och tolkar det ändå – det gör väl de flesta här – som att finansborgarrådet är positivt till dagens system med medborgarförslag och att det kan fortsätta.

Fråga nr 8. Parkering på Norrmalm

Anförande nr 70

J a n V a l e s k o g (s): Jag tänkte ta upp parkeringsfrågorna på Norrmalm, apropå lokala frågor. Norrmalm är som bekant den stadsdel som kanske har svårast att lösa parkeringsfrågorna, inte minst för att det är en citystadsdel. Vi har i ganska stor enighet, får man säga, jobbat för att försöka lösa de här problemen så mycket som möjligt lokalt. Inte minst har vi infört dagstädning som fungerar relativt sett bra, även om det är en ökad kostnad. Det ska jag ärligt säga. Men det innebär att man får fram ungefär 600–700 platser extra på nätterna jämfört med att ha nattstädning.

Nu finns ett förslag från trafikkontoret om att det här till stor del ska avskaffas på Norrmalm, åtminstone på de stora gatorna. Det handlar om 150 och kanske upp till

drygt 200 platser per natt på de berörda gatorna om man skulle ta bort dagstädningen och införa nattstädning igen.

Jag vet att frågan ska avgöras i morgon i trafiknämnden så jag skulle vilja fråga hur borgarrådet ställer sig till den här frågan.

Anförande nr 71

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Om det är som Jan Valeskog säger ska vi inte godkänna det ärendet i morgon. Men vi har inte fått det beskrivet på det sättet, med de konsekvenserna. Tvärtom har det beskrivits för mig att man i huvudsak fortsätter och att man har haft goda erfarenheter. Är det som Jan Valeskog säger ska vi naturligtvis se över det beslutet i morgon så att det blir ett riktigt beslut för Norrmalms del. Jag tycker att det är bra att man jobbar med parkeringsfrågor lokalt och försöker hitta konstruktiva lösningar.

Anförande nr 72

J a n V a l e s k o g (s): Här får man bli glad två gånger på raken. Det är inte dåligt. Det låter bra. Jag har också ryktesvägen hört – det går mycket rykten här i dag – att Socialdemokraterna har ett sådant förslag i morgon på nämnden. Det är viktigt att ni läser ärendet ordentligt, för det är ganska tydligt att man tänker ta bort dagstädningen på flera av de stora gatorna på Norrmalm, vilket gör att det försvinner mellan 150 och 250 platser. Det är fullständigt orimligt.

Däremot kan vi från stadsdelens sida tänka oss att man vill lösa problemen med snöröjningen, som är svårast att hantera. Man kanske kan få ett par timmar extra på sig. Även den frågan får ni väl avgöra i morgon.

§ 32 Nytt avtal med producenterna avseende återvinningsstationer för returpapper och förpackningsavfall på offentlig platsmark m.m. (utl. 2006:189)

Anförande nr 73

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara kort säga att det här avtalet är en del i vårt arbete för en renare och snyggare stad, som den nya majoriteten arbetar för. Jag tror att vi alla i salen, oavsett vilket parti vi representerar, har varit ledsna och irriterade och mött medborgare som inte gillar hur det ser ut och med berättigad ilska har varit upprörda över hur man har skött återvinningsstationerna.

Det här är, herr ordförande, en evig fråga, men det är viktigt att vi kommer till rätta med den. Vi höjer bötesbelopp, och vi ser till att det snabbare ska vara städat vid de här stationerna. Vi kommer också att arbeta för att försöka öka antalet återvinningsstationer. Som producenterna har nämnt är en del i problematiken kring dessa att de ofta är överfyllda. Det kommer också att finnas möjlighet att direkt uppsäga det här avtalet, om det visar sig att man inte följer det och inte sköter det.

Därmed skulle jag vilja yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 74

M a t s L i n d q v i s t (mp): Ordförande, fullmäktiges ledamöter! Angående det nya markupplåtelseavtalet anser vi, med utgångspunkt från erfarenheterna under de förlidna mandatperioderna, att det förelagda avtalet är för otydligt. Det innehåller inte tillräckligt med skillnader gentemot det föregående avtalet. Det innehåller inga djupare visioner för hur förpackningsinsamlingen i Stockholm ska kunna utvecklas under avtalsperioden, till exempel hur man ska kunna närma sig det här med fastighetsnära källsortering. Det finns lite antytt att man ska jobba för det, men det skulle kunna vara betydligt konkretare.

Därför ställer vi oss inte bakom det här förslaget, utan jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag.

Anförande nr 75

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Det stämmer, Mats, att Miljöpartiet är det enda parti här i salen som inte har ställt sig bakom det här avtalet. All heder till Socialdemokraterna och Vänsterpartiet som tillsammans med oss i borgerligheten har tagit ansvar för att vi ska kunna säkerställa en ren och snygg stad, som vi allihop bor i.

Det stämmer, Mats, att det är ett nytt avtal, men det stämmer inte att det är väldigt otydligt. Jag har väldigt svårt att se vad som är otydligt. Tvärtom har vi nya och mycket hårdare krav. Vi har möjlighet att vitesbelägga per fraktion, per behållare och per dag efter anmodan. De här beloppen kan ganska snabbt, om man räknar efter den statistik som vi har i dag, gå upp till ganska stora belopp, till och med sexsiffriga belopp, per helg om det fortsätter på det sätt som det har varit förut.

Det här kommer att svida rejält i skinnet på motparten, och det vet de om. Vi har stora förhoppningar om att man kommer att klara det här åtagandet. Vi är därför överens med förpacknings- och tidningsinsamlare att det här är ett avtal som kommer att hålla framöver.

Avslutningsvis bör man tillägga att det stora problemet naturligtvis är vad som hänför sig till lagstiftningsnivån. Vi är bundna av en lagstiftning med det system som vi har i dag. Vår förhoppning är att den nuvarande regeringen kommer att se över det här systemet och kommer med ett nytt förslag någon gång i framtiden som gör att vi kan utveckla systemet mot just det som är vår förhoppning, ett rent och fräscht Stockholm.

Anförande nr 76

M a t s L i n d q v i s t (mp): Jag vill fråga Anders Hellström exakt vem i Stockholms stad det är som ska utfärda de här vitena. Det kanske behöver tydliggöras.

Anförande nr 77

S t e l l a n F H a m r i n (v): Ordförande, fullmäktige! Återvinning av material är en nödvändighet för att vi ska kunna hantera vårt avfall på ett bra sätt. Industrins ansvar för sin del, förpackningar och tidningar, har inte fungerat särskilt bra. Vi sade därför upp avtalet med industrin, och det nya avtalet är ett resultat av det.

Som vi tidigare sagt tycker inte heller vi att systemet med delat ansvar mellan industri och kommun är särskilt bra. Systemet innebär att samma typ av avfall måste slängas i olika burkar för att sedan samlas igen, och det är inte ändamålsenligt. Eftersom industrin inte lyckats skapa en fastighetsnära insamling måste nu förpackningar och tidningar dessutom bäras långa sträckor.

Det nya systemet sätter mycket större press på industrin och kommer att leda till en bättre och renare stad. Det innebär också att industrin kommer att kunna hämta vissa fraktioner direkt vid fastigheterna. Det är en stor fördel, och vi tycker därför att det här är en förbättring. Men vi vill gå längre, vi vill jobba för tre nya avfallsmål.

För det första vill vi se ett system där det i eller vid varje fastighet finns en sortering som bara bygger på materialsammansättning. Vi vill att systemet med de gröna behållarna på sikt ska bort. Folk ska inte behöva skilja på förpackningar, tidningar och annat avfall och sedan dela upp det i parallella fraktioner. Vi vill ha ett nytt system som blir mycket lättare för den enskilde. Allt ska kunna slängas hemmavid.

Självklart ska förpackningsindustrin inte slippa från sitt ansvar, utan de ska betala kommunerna för det här.

För det andra vill vi utveckla ett nytt lokalt energisystem baserat på biogasproduktion och biologiskt avfall. Vi ska ta hand om avfallet från restauranger, storkök, saluhallar, salutorg, hästgårdar och från alla andra som vill vara med. Det slår vi ihop med Stockholm Vattens rötslam och producerar biogas till alla fordon. Det gör vi i egen regi. Så staden tar hand om vinsterna från de stigande

energipriserna. Vi tjänar pengar och skapar en bättre miljö med sådant som borgarna vill elda upp.

För det tredje vill vi ta hand om insamlingen av sopor i egen regi. I dag har vi ett system där kommunen betalar stora pengar för upphandling av verksamhet som man inte längre har full kunskap om. Sådant blir dyrt. Dessutom skapar det ett system där staden och entreprenörerna, soparbetarna och invånarna krigar vems ansvaret är när något går fel. De som oftast tar smällen är soggubbarna. Om något ska förbättras måste man vänta till nästa upphandling. Det här kommer vi att jobba för.

Jag stöder Vänsterpartiets förslag.

Anförande nr 78

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag skulle vilja börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Det här är ett efterlängtat ärende. Det har stundom varit väldigt hårda och tuffa förhandlingar mellan staden och dem som har producentansvaret. Jag skulle vilja passa på att ge direktören en eloge för det förhandlingsarbete som har pågått under en längre tid. Det såg ut som att vi kanske inte skulle kunna nå ända fram, och det hade varit katastrof för återvinningen i Stockholms stad. Vi hade gått tillbaka tio år i tiden om vi inte hade fått till stånd det här avtalet.

Det som hade hänt är att producenterna antagligen hade plockat bort sina behållare från staden, och så hade man varit hänvisad till den struktur som finns i övrigt. Då hade nog stockholmarna slutat att sortera. Så det här var efterlängtat.

Det är också så att kraven som finns med i det här avtalet är avsevärt bättre jämfört med tidigare. Det finns möjlighet till vitesföreläggning men också utbyggnad av nya stationer, 100 stycken, plus att det nu finns med ett resonemang som handlar om restauranger och affärer och andra som tyvärr ibland har utnyttjat möjligheten att nattetid lägga sitt verksamhetsskräp i de lådor och behållare som är avsedda för hushållssorterade sopor. Jag tror att det är helt rätt och riktig väg att gå.

Vi ska från stadens sida jobba vidare med tankegången att ta hand om ännu mer eller ge möjlighet att bygga upp en ny infrastruktur tillsammans med producenterna för att också möta de behov som finns från verksamheterna.

Vi har mycket små möjligheter med gällande lagstiftning, som har påpekats, att sätta hårt mot hårt. Därför tror jag att det är viktigt att vi har en bra dialog med producenterna även fortsättningsvis och framöver för att vi alla ska få se den rena stad vi vill se. Det här är något som pågår över blockgränserna. Vi påbörjade en mycket massiv insats för att Stockholm skulle vara ren och vacker. Jag noterade redan under förra mandatperioden att vi också då var överens om tagen när det gäller sophanteringen runtom i staden.

Det är också så att vi nu med vitesmöjligheterna kommer att ha en helt annan organisation för att också kunna ställa krav gentemot producenterna så att de inte undkommer sitt ansvar. Det känns väldigt bra. Det har inte varit ordentligt reglerat tidigare.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 79

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Jag fick en fråga från Mats tidigare, men jag kunde inte replikera, så jag begärde ordet nu. Jag ska vara mycket kortfattad. Jag kan läsa i ärendet. Det står så här. Staden har även rätt till vite med 1 200 kronor per påbörjat dygn och så vidare. Staden företräds av den nuvarande renhållningsförvaltningen, efter årsskiftet av den nya trafik- och renhållningsförvaltningen.

Det är svaret på din fråga.

§ 33 Uppföljning av budget 2006 – Tertiärrapport 2 – Delårsbokslut per den 31 augusti 2006 med helårsprognos jämfört med budget

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd: Flyttning av båtupplägningsplats vid Årstaviken

Liljeholmens stadsdelsnämnd: Översyn av resursfördelning till särskolan (stoppa nedskärningarna i särskolan)

Förslag till lokalläsning för kulturförvaltningens ledning, administrativa funktioner och avdelningen för kulturstöd – genomförandebeslut (utl. 2006:190)

Anförande nr 80

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Jag vill yrka bifall till Vänsterpartiets reservation.

Vi har nu fått tertiärrapport 2 som redogör för hur verksamheterna sett ut i Stockholm. Vi vet att det bokslut som man nu arbetar med kommer att vara ännu mer positivt. Men det man kan se i tertiärrapporten är att de allra flesta stadsdelsnämnder kommer att uppfylla kraven, de kommer att ha en budget i balans. En del kommer till och med att ha ett litet överskott.

Vi kan se att den avgående majoriteten har klarat både välfärdsmålen och budgetmålen, trots alla olycksprofetior som vi har hört under de här åren. Vi kan konstatera att försörjningsstödet, som har varit ett stort problem i stadsdelsnämnderna, har sjunkit. Vi vet att det kommer att ha sjunkit mycket mer när den sista rapporten för året görs. Det har varit ett framgångsrikt arbete för att uppnå detta. Det har legat oacceptabelt högt. Vi vill naturligtvis inte att några stockholmare ska behöva vara beroende av försörjningsstöd, men vi vet att det är många som är det. Men vi har arbetat systematiskt. Det har funnits många arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det har inrättats lokala arbetsförmedlingar, och det har varit lokala handlingsplaner.

Vad som sägs i förslaget till beslut är att man i stället ska ha en ökad restriktivitet i bedömningarna. Det har vi alltså reserverat oss emot, för det drabbar bara de fattigaste och de mest utsatta i vår stad.

Vi vet att ekonomin går bra, och den kommer att gå ännu bättre, men vi kan inte veta hur arbetsmarknaden kommer att se ut. Vad vi däremot vet är att det kommer att behövas många fler som arbetar i den offentliga välfärden. Därför tycker vi inom Vänstern att det skulle vara en bättre modell att satsa på de offentliga jobben och på fler välfärdstjänster än på att sänka skatterna för stockholmarna nästa år.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 81

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige! Bara några kommentarer. Socialdemokraterna har inget eget yrkande på denna punkt. Jag vill bara med det här markera att jag tycker att det är en tertiärrapport som visar på att den förra majorite-

ten hade en mycket god ekonomisk hushållning. Den visar på att vi i slutet av året har ett litet prognostiserat överskott i stadsdelsnämnderna och att, precis som sades av föregående talaren, det ekonomiska biståndet minskar som budgetpost.

Jag vill med det här bara markera att jag tycker att det är tråkigt att man inte kan läsa tertialrapporten på det sätt som den borde läsas. Den är ett bevis på att vi jobbade hårt med att ha god ekonomisk hushållning, trots att verksamheterna ökade i omfång, med bättre personaltäthet på förskolorna och en hel del andra förbättringar i verksamheterna.

Mycket återstår att göra, och jag hoppas att vi kan fortsätta att ha en realistisk diskussion om hur ekonomin verkligen är i den här kommunen för att gemensamt komma att fortsätta att ha en god ekonomisk hushållning.

Anförande nr 82

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Miljöpartiet har på denna punkt en reservation, och den handlar om det som borgarrådet anför i sin text. Hon anför att kostnadsökningar för ekonomiskt bistånd ska mötas med restriktivitet i bidragsgivningen. Restriktivitet i bidragsgivningen är, som Moderaterna tillsammans med Folkpartiet och Kristdemokraterna menar, hårdare kontroll. Man har modeller som innebär tvång på motprestation. Jag tycker att det är ganska anmärkningsvärt.

Man kan se här att den modell som man tror på är Skärholmsmodellen. Det ekonomiska biståndet ökar i den stadsdelen. Där har man den modell som man anser sig kunna tro på som en modell för Stockholm. Vi anser inte att Skärholmsmodellen är modellen för Stockholm, utan vi tror på att människor ska få det stöd som de behöver för att växa, den vägledning och eventuellt också den kompetensutveckling som kan behövas.

Vi har en reservation på denna punkt. Vi tycker inte att det är ökad restriktivitet i bidragsgivningen som är rätt väg.

§ 37 Ny bolagsstruktur för Stockholm Vatten AB (utl. 2006:194)

Anförande nr 83

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte bara helt kort säga att jag tycker att det här är ett väldigt välkommet ärende. Den här bolagskonstruktionen kommer att innebära att Stockholm kommer att få en väldigt tydlig bild av vad vattenproduktionen kommer att kosta så att de kan vara säkra på att det de betalar i va-taxa kommer att gå till vattenproduktionen.

Med det, herr ordförande, vill yrka jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 84

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Förslaget till ny bolagsstruktur togs fram tidigt i våras i Stockholm Vattens styrelse. Alla partier var överens om detta. Vi var eniga om att det liggande förslaget är bäst för bolagets framtid. Så långt är allting gott.

Däremot finns skiljelinjerna i synen på verksamheten i de bägge bolagen. Vår syn var att den nya bolagsstrukturen skulle kunna ha gett oss en möjlighet att utveckla verksamheterna som finns i det så kallade affärsdrivande dotterbolaget. Däremot vill vi inte att de här verksamheterna säljs ut för det.

Det är också viktigt att vi fortsätter att öka kapaciteten för framställningen av biogas. Nuvarande finansborgarrådet kritiserade ju oss på grund av att biogasen ibland tog slut på våra tankställen i staden. Jag tycker att om man är så snar att kritisera oss, får man också själv fortsätta att jobba med de här frågorna.

Det internationella arbetet är också viktigt om vi ska vara delaktiga i att hålla Östersjön i god kondition. Jag menar att vi i budgetdebatten fick höra om all möjlig grön sörja som flöt på stränderna.

Majoriteten pratar mycket om att satsa på kärnverksamhet i Stockholm Vatten. Men vad är kärnverksamhet? Det har vi aldrig fått riktigt klart för oss.

Vi anser inom taxekollektivet, som ju betalar förutom för att det pumpas ut rent vatten i kranen hemma också för att det smutsiga vattnet leds till reningsverk, att också leveranssäkerheten är kärnverksamhet, liksom verksamhetsutveckling och tjänster som gör att människornas dagliga liv innebär en så liten belastning som möjligt för naturen. Det är också kärnverksamhet.

Detta går givetvis inte ihop med de neddragningar som nu aviseras av majoriteten. Redan när budgeten och ägardirektiven behandlades i fullmäktige i förra veckan var vår åsikt att det enda tydliga i ägardirektiven är att taxan ska sänkas ytterligare. Detta bevisar givetvis en brist i både insyn och förståelse för det uppdrag som ett kommunalt vattenbolag har.

Bolagsstrukturen följer den nya va-lagen, och det är gott. Men va-lagen säger inte om vi ska sänka eller öka taxan i Stockholm Vatten.

Med de här orden, ordförande, vill jag yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 85

Stellan F Hamrin (v): Ordförande, ledamöter. Stockholm Vatten utgör basen för vattenproduktionen och för vattenvården i Stockholm Rent och hälsosamt dricksvatten och en god vattenmiljö får man inte utan en effektiv rening av avloppsvatten. Ett rent, hälsosamt och badbart vatten får man inte heller utan en omfattande samordning och samarbete med andra kommuner, län, vattenmyndigheter och länder.

Vårt behov av rening styrs av Östersjöns vattenbeskaffenhet. Det beror i sin tur på utsläpp från andra sidan. Våra resurser kanske används bättre i andra Östersjöländer, men då måste de resurserna finnas. För att det ska vara möjligt måste vi ha goda kunskaper, en effektiv verksamhet och långtgående miljöambitioner. Vi måste ha resurser och personal som kan delta i denna externa verksamhet så att också våra miljömål och vårt sektorsansvar kan fullföljas.

Detta är enligt vår mening bolagets verkliga kärnverksamhet, inte den nedbantade och lemlästade organisation som Moderaterna förespråkar.

Vi är överens om en sak, nämligen att en effektiv verksamhet gynnas av en uppdelning i olika bolag. Det är inte alls så att va-lagen kräver det, men det är ett sätt att uppfylla kraven. Det finns säkert andra. Vi är med på det. Låt oss bilda två olika verksamhetsområden i olika dotterbolag. Vi gör det av skilda anledningar. Moderaterna vill använda det som en metod att skära ned verksamheten och i praktiken försämra både Stockholm Vattens egen verksamhet och miljöarbetet i vatten. Det vill inte vi.

Vi vill utnyttja den möjlighet som en bolagsuppdelning ger till att bredda och utveckla verksamheten. Vi vill använda det externa bolaget till att möjliggöra en utökad miljöverksamhet där vi fördjupar vårt kunnande och bistår andra kommuner och länder med den kunskap som behövs.

Östersjöns restaurering, vilket är en av huvuduppgifterna för den nya regeringen, kommer att kräva nya och långtgående insatser för alla parter. Likaså kommer fattigdomsbekämpning och matproduktion i utvecklingsländer att kräva stora resurser. Inte minst världens fattiga kvinnor använder i dag halva dagen åt att försöka skaffa vatten i stället för att göra något mer produktivt.

Till detta och till Östersjöns restaurering finns det externa pengar, men ont om utförare. Här måste Sveriges kommuner med Stockholm i spetsen ta ansvar. Privata reningsverk finns inte. Kunskapen finns kommunalt.

Vi vill också i det nya bolaget samla verksamheten att röta allt stadens avfall, från avloppsslam till matavfall och hästgödsel. Genom en sådan verksamhet skapar vi vår

egen fordonsbränsleproduktion och därigenom får vi renare luft i staden. Vi blir helt oberoende av kommande prishöjningar på bensin. En sådan satsning är en satsning på framtiden som verkligen lönar sig.

Stöd till Vänsterpartiets förslag!

Anförande nr 86

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Vi är helt överens om att miljöarbetet när det gäller Östersjön är väldigt viktigt. Den stora skillnaden är att majoriteten anser att det mer är en nationell fråga. Vi gör vad vi kan på det här området. Stockholm Vatten jobbar ju hela tiden med de här sakerna. 80 procent av den fosfor som finns och över 60 procent av det kväve som finns i vattnet kommer ju från annat håll än från Stockholms stad. Pengarna som behövs för att se till att man håller rent på andra sidan Östersjön finns inte hos stockholmarna. Det måste vara andra pengar som finansierar det än skattebetalarna i Stockholm.

Dessutom vägrar Stellan Hamrin att inse att vi jobbar vidare med vattenvårdsprogrammet. Det var ju till och med ett direktiv i budgeten som togs förra veckan.

Den bild som ni försöker ge av att vi nedrustar hela verksamheten är inte korrekt. Vi fokuserar på kärnverksamheten. Vi vill måna om att stockholmarna ska få bra och gott vatten och att reningen ska fungera bra även framöver.

Anförande nr 87

S t e l l a n F H a m r i n (v): Om man ska restaurera sjöarna behövs det pengar. De tycks försvinna väldigt snabbt i den budget som kanske kommer så småningom.

När det gäller Östersjön bidrar Stockholm med bara ett fåtal procent, om ens det. Det är inte det som är bekymret. Alla länder måste skärpa sina utsläpp i framtiden. Det drabbar även Stockholm, även om vi nu ligger långt framme.

Ett sätt att nyttja dessa pengar bättre är kanske att hjälpa till i de andra länderna. Då får vi ut mycket större fosforrening av insatsen. Då måste det finnas kompetent personal och en kompetent verksamhet som kan bistå med den hjälpen. Det är alltså den vi efterlyser. Pengarna kommer naturligtvis från annat håll.

Anförande nr 88

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, ledamöter, åhörare! Det är olyckligt att denna struktur kommit med den borgerliga valsegern. De använder den nya vattenlagen för att genomföra privatisering och sälja ut en del av en verksamhet som är jätteviktig för stockholmarna och för Stockholms stad och som skulle kunna vara en förebild för Sverige och utanför Sverige.

Den nya strukturen handlar också om att man särredovisar kärnverksamhet och delar verksamheten i gul och blå verksamhet. Förra veckan kom de borgerliga i stället med förslaget att sälja ut en del av verksamheten. Det handlade om biogasproduktionen i Stockholms stad som stockholmarna och Stockholms stad var stolta över.

Ordförande! Det handlar inte om någon ändring av Stockholm Vatten. I stället har man med det borgerliga förslaget velat ta bort mätningen av vattenkvalitet i Stockholms stad. De har velat minska och kanske helt och hållet ta bort restaureringen av sjöarna i Stockholms stad.

Därför anser vi att man ska satsa på den tekniska lösningen med varierad taxa. Om man kan utgå från *pollutor pays principle* kanske hushållen och företagen i Stockholms stad på så sätt kan betala för restaurering.

Med detta vill jag yrka bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 89

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag skulle vilja veta var i budgeten det står att vi ska sälja biogasanläggningen. Det har vi nämligen inte föreslagit.

Anförande nr 90

R e b w a r H a s s a n (mp): I förra veckan fick vi ett papper där det står att de borgerliga delvis vill sälja ut laboratorium och biogas till det privata. Jag har det framför mig. Jag kan läsa upp det.

Ni har velat sälja delvis. I dag ägs Stockholm Vatten av kommunen . Det ska bli privatägt. Ni har sådana förslag.

Anförande nr 91

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Förslaget från kommunstyrelsen emanerar från början från Stockholm Vattens styrelse. Det är beroende av att vi får en ny lag om allmänna vattentjänster den 1 januari nästa år. Den kräver att vi klart och transparant ska kunna redovisa vilka kostnader som hör till va-verksamheten. Det är det som jag skulle vilja kalla bolagets kärnverksamhet.

Vi delar enligt det här förslaget upp bolaget i två delar, en som sköter vatten- och avloppsverksamhet och en som sköter övrig kommersiell verksamhet.

Jag tycker att det är bra. Jag har inte förstått annat än att vi alla är ense om att göra den här uppdelningen i bolaget. Vi har möjligen olika ambitioner när det gäller de två bolagen. Den borgerliga majoriteten vill fokusera på det som vi kallar kärnverksamheten, va-bolaget. Från företrädare för oppositionen har vi hört att man vill fokusera på den övriga kommersiella verksamheten som biogas, sjörestaurering och forskning och utveckling.

Det är jättebra. Jag tycker att man kan satsa på det, men man måste ha klart för sig att man då måste skicka med pengar. Det här förslaget till ny struktur innebär att man inte kan låta va-kollektivet finansiera verksamheter som till exempel Rebwar Hassan tycker är bra, men som går med underskott.

Om de verksamheterna i fortsättningen ska bedrivas av Stockholms stad genom Stockholm Vattens övriga kommersiella bolag ska det skickas med pengar till det.

Jag nämnde i debatten i fullmäktige i torsdags när vi tog ägardirektiven för Stockholm Vatten att den socialdemokratiska, vänsterpartistiska och miljöpartistiska minoriteten i styrelsen talar med kluven tunga. Man säger att man värnar bolaget och att man vill stödja bolaget. Man vill ha en taxehöjning på 5 procent, men det framgår inte i något annat än muntliga uppgifter från ledamöter i styrelsen i Stockholm Vatten. Jag tycker att det är anmärkningsvärt.

Nu gör man samma sak här. Man talar om att det är viktigt med det bolag där det ska ske övrig kommersiell verksamhet, men man pratar inte alls om hur det ska finansieras.

Jag ska ge Rebwar Hassan något rätt när det gäller den eventuella utförsäljningen av laboratorium och biogas. Det är riktigt att styrelsens majoritet gav ett sådant utredningsdirektiv till bolagsledningen i torsdags. Det är alltså en åtgärd som ska prövas och möjligen genomföras. Det står uttryckligen att beträffande biogasen kan ett alternativ till utförsäljning vara att man ingår partnerskap med någon.

Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 92

Stellan Hamrin (v): Jag vill fråga Erik Wassén vad som menas med sektorsansvar enligt er tolkning. Staden har ju alldeles uppenbart ett sektorsansvar att ta hand om de effekter som uppstår av de utsläpp som vi inte renar. Det förstör och förorenar sjöar och vattendrag. Det är alldeles uppenbart för oss att det ingår i sektorsansvaret för en stad. Det finns ingen annan som kan ta det.

Den nya vattenlagen och vattendirektivet kräver att alla sjöar ska vara restaurerade senast år 2015. Det kan diskuteras i detaljer vem som är ansvarig för det. Men i en stad där staden har orsakat föroreningarna är det för oss ganska uppenbart att staden bör stå för kostnaderna enligt *pollutor pays principle* som jag trodde att ni också var överens om.

Ingår de kostnader som kommer i kärnverksamheten, eller tänker ni strunta i dem också?

Anförande nr 93

Erik Wassén (fp): Nej, det tänker vi inte strunta i. Jag är övertygad om att Stellan Hamrin och jag har olika uppfattningar om hur mycket av detta sektorsansvar som faller på Stockholm Vattens va-bolag, det som alltså har hand om kärnverksamheten.

Anförande nr 94

Mirja Särkiniemi (s): Ordförande, fullmäktige och Erik! Du ska inte ljuga i talarstolen, i synnerhet inte så här före jul för då kommer inte tomten.

En femprocentig taxehöjning krävdes av samtliga fackföreningar i Stockholm Vatten. Detta anslöt sig Vänsterpartiet och Miljöpartiet till, men jag tror inte att du

hörde mig kräva det. Jag brukar aldrig ta ställning i ekonomiska frågor vare sig i bolag eller nämnd, förrän jag har ett underlag. Jag hade inte det för en taxehöjning, och jag har det inte för en taxesänkning heller.

Anförande nr 95

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! För att säkerställa att tomten kommer till mig också måste jag kanske be Mirja Särkiniemi om ursäkt. Jag är dock ganska säker på att Mirja i styrelsen uttalade sig kraftfullt för fackets reservation i mbl-förhandlingarna. Om hon inte gjorde är bara det anmärkningsvärt och värt att tala om här i fullmäktige.

Anförande nr 96

R e b w a r H a s s a n (mp): Det stämmer att vi har stöd i alla tre partierna, Vänstern, Miljöpartiet och Socialdemokraterna, för fackets yrkande.

Jag vill fråga Erik angående god vattenstatus. Hur ska vi nå dit? Vi måste hitta ett sätt. Stockholm Vatten har varit aktivt de senaste 10-20 åren för att rena sjöarna kring Stockholm. Hur ska vi göra nu?

Därför har vi lyft frågan om *pollutor pays principle*. Vi kanske kan hitta något sätt för hushåll, företagare och dem som bor kring sjöarna i Stockholm att betala för restaureringen. Stockholm vatten kan jobba med det.

Anförande nr 97

E r i k W a s s é n (fp): Varken Rebwar eller jag har levt så länge, men Stockholms stad har ju renat vatten sedan 1861. Det började vid Skanstullsverket. Det är klart att vi ska fortsätta att rena vattnet. Vi ska fortsätta med sjörestaureringen också. Vi ska fortsätta med de alldeles utomordentliga reningsverk vi har som renar avloppsvattnet. Det här helt självklart. Det har ingenting med den borgerliga val-segern att göra.

Anförande nr 98

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Jag hävdar fortfarande att jag inte yrkade bifall till fackens krav. Det finns formella skäl för det. Fackföreningarna har närvarorätt i bolagsstyrelser och rätt att uttrycka sina åsikter, men ingen rätt att yrka något. Därför finns det inte med som en skrivelse. Det finns inte med som ett yrkande.

Jag pratar däremot alltid varmt för arbetsmiljö, både fysisk, psykisk och social samt kompetensutveckling. Det stod i budgeten att man ska dra ned på kompetensutvecklingen. Som styrelseledamot måste man naturligtvis reagera då.

Jag skulle vilja prata lite om det internationella arbetet. Bekymret är, precis som Ulla Hamilton säger, att de andra länderna runt Östersjön släpper ut mycket mer än vi. Det är fortfarande inte bara deras problem. Det är även vårt problem. I de gamla ägardirektiven för Stockholm Vatten stod det att man ska vara behjälplig i det

internationella arbetet förutsatt att det finns en extern finansiär. Så stod i den gamla majoritetens ägardirektiv.

Det är oftast Sida som är finansiär. Stockholm Vatten hjälper till med kompetensen. Det är oerhört viktigt.

Den smuts som släpps i Östersjön av de andra länderna blir också vårt bekymmer eftersom det flyter i land hos oss. Den teknikutveckling som finns hos Stockholm Vatten är viktig i det här arbetet. Man kan föra ut den goda tekniken från Sverige för att avhjälpa miljöproblemet runt hela Östersjön.

Det var så tydligt utskrivet i det uppdrag som gavs i återremissyrkandet från den nya majoriteten i styrelsen att man vill att man ska undersöka hur man kan sälja ut delar av Stockholm Vatten, framför allt den affärsdrivande delen. Vi måste väl tro på det vi läser som kommer från majoriteten.

Jag har fortfarande inte fått svar på vad som är er definition på kärnverksamhet. Är det enbart att vatten kommer ur kranen och att det smutsiga vattnet renas, eller finns det också i kärnverksamheten ett större miljöuppdrag?

Anförande nr 99

E r i k W a s s é n (fp): I det personalyttrande som fanns skriftligt på styrelsens sammanträde och som finns i det protokoll som jag i dag har justerat står det som första punkt att va-taxan höjs med minst 5 procent. Det var deras yrkande i mbl-förhandlingen.

När vi talade om detta sade Mirja att hon stödde facket till 100 procent. Jag kan inte uppfatta det som något annat än att man låtsas att man vill höja taxan med 5 procent, men när det kommer till kritan är man inte beredd att fatta det beslutet.

Anförande nr 100

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Det är konstigt. Givetvis pratar jag för personalfrågor. Det vore ju tokigt om jag inte värnade om personalen. Jag har absolut inte yrkat bifall till detta. Lyssna på vad vi säger och hitta inte på i efterhand.

Anförande nr 101

R e b w a r H a s s a n (mp): Jag vill också nämna något som är jätteviktigt. Stockholm Vatten har ganska länge jobbat med internationell verksamhet och projekt som har bidragit till att förbättra miljön och minska föroreningarna i Östersjön.

Stockholm Vatten har varit aktivt i Kaunas, i Riga, i Estland och i Polen. Stockholm Vatten har utvecklat en modell som man kallar public partnership som FN nu använder i hela världen.

Den nuvarande majoriteten vill upphöra med den internationella verksamheten som Stockholm Vatten bedriver. Den är viktig för Stockholm och Sverige och för hela världen.

Jag vill fråga majoriteten vad som kommer att hända med den kunskap som finns i Stockholm Vatten. Många i personalen hos Stockholm Vatten är oroliga. Det är redan flera av de duktiga som har lämnat Stockholm Vatten.

Hur kan ni jobba med Östersjön om ni inte vill satsa på internationellt samarbete? Som Mirja sade har finansieringen kommit från Sida. Vi har bara bidragit med kunskaper.

Ni pratar om jobben. Hur ska ni fixa dem? Stockholm Vatten har bidragit till att skapa nya företag inom miljöbranschen.

Det var två frågor, en om Östersjön och en om de nya jobben.

Anförande nr 102

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! Jag tror att man ordnar jobb genom att öka tillväxten. Det gör man bland annat genom att minska skattetrycket och sänka avgifter. Det är precis vad alliansen vill.

När det gäller internationella frågor vill jag ta tillfället i akt och säga att jag tycker att det är jätteviktigt med internationell verksamhet, främst av det skäl som Rebwar var inne på, nämligen att vi har många duktiga medarbetare i Stockholm Vatten. Vi behöver behålla dem och vi behöver på sikt rekrytera unga friska krafter till bolaget. För att vara en attraktiv arbetsgivare måste man kunna erbjuda personalen internationella utblickar då och då.

Det är en sak; en annan är hur mycket man kan hålla på med det inom ramen för den nya va-lagstiftningen. Rebwar Hassan kan prata hur mycket han vill om internationella projekt, men om man inte har pengarna så har man inte. Så enkelt är det.

Anförande nr 103

R e b w a r H a s s a n (mp): Som jag har nämnt är alla de internationella projekten finansierade utifrån. Sida har bidragit.

Jag glömde säga något om taxan. Vi sänkte taxan med 10 procent 2006. Före det sänkte vi taxan med 3,5 procent. Under den dåvarande majoriteten sänkte vi taxan med nästan 14 procent. I Svenska Dagbladet står det att den nya majoriteten har sänkt taxan och lämnat tillbaka 300 miljoner kronor. Det är vi som har gjort det, inte ni. Hamilton har skrivit det i Svenska Dagbladet.

Anförande nr 104

S t e l l a n F H a m r i n (v): Ordförande, ledamöter! Vi tycker att budgeten för Stockholm Vatten behöver förstärkas. Det framgår av budgetförslaget. Redovisningen var väldigt tydlig, tycker jag. Vi har inte observerat det tillräckligt förut. Det kanske vi borde ha gjort. Vi tycker definitivt att så är fallet. Vi stöder fackens förslag och kommer att jobba för detta.

Vad gäller rening måste vi ta ansvar för våra utsläpp. Det framgår uttryckligen av va-lagen och är en obligatorisk del av vår verksamhet. Att försöka smita undan det är skandalöst.

Alla våra sjöar och bäckar ska enligt vattendirektivet återföras till normal standard. Man kan inte ha olika ambitionsnivåer. Det är väldigt tydligt definierat vart vi ska. Det måste man göra. Om inte vi gör det, vem ska då göra det? Det är vi som har förstört dem och de ligger i vår kommun. Självklart måste Stockholm ansvara för det.

Som Carin Jämtin sade häromdagen vet vi att allt detta ger massor av nya jobb och det ger en industri som ligger främst i världen. Det är den snabbast expanderande industrin i landet i dag. Den har en väldigt stor omfattning, nästan jämförbar med skogsindustrin. Det är mycket pengar, många jobb och stora resurser som vi kan utveckla ytterligare. Att inte göra det tycker vi är väldigt dåligt.

När det gäller ansvaret för Östersjön kan man säga att det släpps ut mest från vissa andra länder. Det är sant. De länderna är väldigt stora och har en stor befolkning och en väldigt omfattande jordbruksverksamhet. Om vi ser till utsläppen per person ligger Sverige väldigt illa till. Vi släpper ut mycket vatten med totalt sett ganska mycket föroreningar i förhållande till hur många vi är. De andra länderna runt Östersjön har ganska goda argument för att vi måste göra mer. Vårt utsläpp per person är stort.

Anförande nr 105

E r i k W a s s é n (fp): Det sista som Stellan Hamrin sade var ju en direkt uppmaning till stockholmarna att minska vattenförbrukningen och minska Stockholm Vattens intäkter.

Anförande nr 106

S t e l l a n F H a m r i n (v): Vattnet kan vi nog släppa ut. Det gör inte så mycket. Det är det som är i vattnet som vi måste ta hand om. Det gör man genom en effektiv rening i våra reningsverk.

Anförande nr 107

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Jag hade tänkt begära kontrareplik på Rebwar Hassan, men eftersom det inte går att göra det begärde jag ordet.

Jag vill bara säga att det är glädjande att Rebwar Hassan är så glad över att han sänkte va-taxan med 300 miljoner kronor under den förra perioden. Jag skulle dock vilja säga att det beslutet fattades i styrelsen, inte tack vare Rebwar utan snarare trots honom.

Jag har under de fyra år som jag har varit vice ordförande för styrelsen för Stockholm Vatten vid ett flertal tillfällen yrkat på att taxan ska sänkas. Varje gång jag har gjort det har Rebwar Hassan varit emot det. När han nu berömmar sig för den skatteåterbetalning på 300 miljoner som Stockholm Vatten har gjort till vattenkonsumenterna i Stockholms stad låter det lite falskt.

Anförande nr 108

R e b w a r H a s s a n (mp): Vi som var i majoritet har lyssnat på oppositionen. Jag vill att ni också lyssnar på oss nu. Ni har minskat underhållet i Stockholm Vatten med 35 miljoner kronor i er budget. Ni kommer att minska med 50 till. Det kommer snart att försvinna 50-60 personer från Stockholm Vatten.

Det är viktigt att ni lyssnar på oss. Vi har lyssnat på er.

Anförande nr 109

E r i k W a s s é n (fp): Den minskningen i bolagets budget med 30 miljoner är ju ett resultat av den skattesänkning som du själv fattade beslut om och som du berömde dig för alldeles nyligen.

Anförande nr 110

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Ordförande! Som nyvald ledamot av Stockholm Vatten skulle jag vilja höra lite med majoriteten. Jag blir lite bekymrad av den här debatten.

Stockholm och Stockholm Vatten lever ju i en miljö som inte enbart är Stockholms stad eller närgransande kommuner. Den lagstiftning som kommer nu ska öka möjligheten till forskning och utveckling. Det innebär att det måste läggas resurser där.

Suget efter den kunskap som för närvarande finns inom Stockholm Vatten är oerhört stort, inte bara i Europa utan ända borta i Kina. Stockholm Vatten var med när det stora reningsverket i S:t Petersburg äntligen blev iordningställt. Genom den kunskap som finns hos Stockholm Vatten är nu Finska viken oerhört ren jämfört med innan det stora reningsverket öppnade. Jag tror att nästan 90 procent av avloppsvattnet från St Petersburg nu är renat.

Det är svensk förmåga och svensk kunskap och till en del också svenska pengar, men inte Stockholm Vattens pengar. Jag blir lite orolig om man nu ska dra ned på möjligheten att forska kring och utveckla frågor som har med vattenrening att göra. Vi lever i en värld där vatten är en mycket stor bristvara. Vi ska vara rädda om den kunskap vi har. Det är ett kapital som jag tycker att man ska förvalta. Man ska inte bara tala om att man ska minska skattetrycket och sänka avgifterna. Man måste titta på konsekvenserna också.

Anförande nr 111

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Jag skulle vilja passa på att hälsa Catharina Tarras-Wahlberg välkommen som oppositionsgruppledare i styrelsen för Stockholm Vatten. Jag hörde redan på Catharinas tonläge att vi kommer att ha ett gott samarbete under de fyra år som kommer.

Jag tycker att det är viktigt med internationell verksamhet. Jag sade det tidigare också. Problemet är dock den nya vattentjänstlagen som gör att vi inte kan finansiera den verksamheten inom ramen för va-bolaget. Men finns det andra sätt att finansiera detta så tycker jag att det är helt okej. Det kan till exempel vara Sidapengar. Det är

bara det att vi under de senaste åren har haft problem att hitta sådana pengar. Det är inte möjligt att använda skattebetalarnas eller taxekollektivets pengar till sådan verksamhet. Det är inte förenligt med lagstiftningen. Det är inte förenligt med dagens lagstiftning och det kommer inte att vara förenligt med den lagstiftning som börjar gälla den 1 januari 2007. Problemet är att det kommer att vara väldigt tydligt för taxebetalarna hur vi använder våra pengar. Därför måste vi vara noga med att använda dem på ett lagligt sätt.

Anförande nr 112

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Tack för välkommandet, Erik! Jag hoppas att vi ska kunna ha ett gott samarbete. Jag tycker att vi måste ena oss om att lagstiftningen inte ska vara en hinderlagstiftning utan en lagstiftning för möjliggörande. Om den inte är det bör vi med gemensamma ansträngningar se till att få detta möjliggörande till stånd.

Det är ju faktiskt så att utan Stockholm Vatten, utan Sverige och utan Finland så hade inte Finska viken varit badbar på jag vet inte hur lång tid framåt. För dem som inte vet det kan jag tala om att driften av reningsverket i Sankt Petersburg sköts från Sverige. Man är nämligen lite orolig för att Sankt Petersburg inte på egen hand skulle ha klarat driften under avskrivningstiden och när lånen ska betalas tillbaka. Det kanske inte hade gått utan att verket hade försämrats avsevärt.

Jag tycker att vi måste föra upp de internationella frågorna på bordet igen, om de är avförda nu; det vet jag inte. Jag tycker att lagstiftningen inte ger oss någon annan möjlighet än att se till att vi utvecklar forskning och utvecklingsarbete och gör framsteg.

§ 38 Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens livsmedelskontroll m.m. (utl. 2006:195)

Anförande nr 113

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Också detta är en ny lagstiftning som träder i kraft vid årsskiftet. Det handlar om att livsmedelskontrolltaxan ska täcka livsmedelskontrollverksamheten. Livsmedelsverket har kommit med rekommendationer för hur man ska hantera frågan. Verket föreslår olika riskklasser som man kan lägga verksamheterna i – från A till D. Förslaget innebär att vi lägger alla verksamheter i A-klassen, som är den klass där man bedömer att verksamheterna har bäst egenkontroll. Sedan får vi helt enkelt se hur det fungerar. Om verksamheterna inte fungerar så bra som vi tror så får vi återkomma med en justering av klassificeringen av verksamheterna.

Förslaget innebär alltså att vi lägger oss på A-klassen och att taxan kommer att bli 800 kronor i timmen. Lite grann beroende på vad det är för typ av verksamheter kommer man att få betala för en eller flera timmar. Det framgår också av ärendet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 114

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det här är ett ärende där vi liksom när det gäller den senaste va-taxan är överens. Skillnaden är bara att där går inte föredragande borgarråd ut i tidningarna och tar åt sig äran av att man som ny majoritet efter valet har genomfört sänkningen. När det gäller det här går man inte ut i tidningen, i alla fall inte ännu, och tar åt sig äran och säger att det bara var vi som ville ha det här. En del restauranger kommer naturligtvis att få en del höjningar i och med det här förslaget. Men, Ulla, vi är beredda att säga att till stora delar är vi överens om detta. Vi hade bara varit glada om du också hade sagt att vi var överens om att sänka va-taxan, för det var vi.

Det är bra att vi får full kostnadstäckning för kontrollen av livsmedel. Det tycker vi är rimligt. Restaurangnäringen i Stockholm tjänar bra på att köken håller god standard och att vi har få besökare – så få som möjligt – som blir magsjuka och liknande. Detta kanske är särskilt viktigt nu när vi har haft en budgetdebatt och vet att de ekonomiska ramar som den borgerliga majoriteten har gett för miljöförvaltningens verksamhet i stort är så pass begränsade. Då är det viktigt att åtminstone veta att vi har kostnadstäckning så att vi vet att den här verksamheten kommer att genomföras.

Däremot blir det kanske mer oklart med tanke på den debatt som vi förde om miljö- och hälsoskyddsnämndens budget i förra veckan hur det egentligen blir med den viktiga informations-, rådgivnings- och stödverksamheten. Det är särskilt viktigt för småföretagarna att de får bra information och stöd så att man inte behöver använda så särskilt många timmar till kontroll. De där timmarna som går åt till kontrollverksamhet blir ganska dyra. 800 kronor i timmen är nästintill vad ett advokatarvode i den här staden uppgår till.

Det är väldigt viktigt att vi härnäst tittar på att den informations- och rådgivningsverksamhet som vi också ska bedriva enligt miljöbalken – det är ju också delar av myndighetsutövningen – får de resurser från budgeten som den behöver. Där anser Miljöpartiet att det hade behövts mer pengar än det som majoriteten har anslagit i budgeten.

Anförande nr 115

E r i k W a s s é n (fp): Jag begärde inte replik för att avråda Åsa Romson för att anlita en advokat som endast tar 800 kronor i timmen i arvode utan för att uttrycka min förvirring över det dubbla ledarskap som finns inom Miljöpartiet. Nu hörde vi Åsa Romson säga att vi skulle vara överens om att de ville sänka va-taxan. För några minuter sedan hörde vi Rebwar Hassan tala sig varm för en höjning av va-taxan. Jag undrar bara om Åsa Romson kan klargöra vem av er det är som bestämmer.

Anförande nr 116

Å s a R o m s o n (mp): Jag vet inte när du kom in i den bilden. När vi diskuterade va-taxan i samband med det senaste va-beslutet om taxan gällde det en sänkning, och den var vi i Miljöpartiet med på. Vi var med och föreslog det. Anledningen var att man gjorde en annan finansieringsform av aktiekapitalet, det vill säga att man lade in det i internbanken. Det är någonting som jag trodde att du var tillräckligt insatt i för att veta; man gör omkonstruktionen inom koncernen, där bolagen själva inte skulle sitta med eget kapital i den utsträckning som Stockholm Vatten gjorde på grund av den tidigare hållningen i de finansiella frågorna. Därför var man också tvungen att redovisa om så att det blev tydligt med de redovisningsprinciperna redan under den nuvarande va-lagen – alltså inte den som kommer efter nyår. Då skulle man återbetala till va-kollektivet. I den delen har vi varit helt överens när det gäller att sänka va-taxan.

Det jag var lite sur på nu var när man får läsa i Svenska Dagbladet att det är Moderaterna och det nuvarande ansvariga borgarrådet som tar åt sig äran av den sänkning som kommer vattenkonsumenterna till del nu, som om det inte vore en tidigare majoritet som har varit med och genomfört den.

Anförande nr 117

S t e l l a n F H a m r i n (v): Ordförande, ledamöter! Vänsterpartiet stöder också förslaget till ny taxa, men vi har några synpunkter som framgår av ärendet. Vi tycker att avgiften delvis ska vara finansierad med offentliga medel eftersom det är ett allmänt intresse att detta fungerar bra. Vi tycker att man kanske bör fundera lite över balansen där.

Men framför allt är vi kritiska till den generella kostnaden på 800 kronor. Vi är lite förvånade att inte fler är kritiska. Vi tog upp det här i nämnden. Det var som vi trodde, nämligen att större delen av de 800 kronorna är särskilda kostnader för analyser och annat som bestäms i varje enskilt fall. Den egentliga kostnaden för att skicka ut en människa och hålla honom eller henne med kontorsrum och allmän service ligger på bara 300–350 kronor. Resten är extra kostnader. Detta är bara ett sätt att göra debiteringen enkel. Jag vet att alla andra kommuner gör likadant, men

jag tycker att det egentligen bara gör saken värre. Det här drabbar till exempel företag och andra även om dessa jobb inte utförs i det enskilda fallet. Jag skulle gissa att det särskilt drabbar små företag.

Vi tycker att det här är fel. Vi kommer att fortsätta att jobba för en förändring där man med rimlig administrativ insats bara betalar det man ska göra för det jobb som blir utfört.

Anförande nr 118

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag kan lugna Stellan Hamrin med att också jag har uppfattningen att man inte ska betala för någonting annat än vad det kostar. Vi kommer naturligtvis att under hela det kommande verksamhetsåret och under mandatperioden hålla koll på detta, så det inte blir en överprissättning. Man ska också betala för ett utfört arbete från företagets sida.

Anförande nr 119

S t e l l a n F H a m r i n (v): Det låter bra, men problemet är att vi nu har slagit fast en taxa på 800 kronor i timmen. Vi kanske kan jobba ihop för att förändra den så småningom.